БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 87 (17.667). • 15 апрель 1980 йил, сешанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Совет Иттифоқи гражданлари! Ленинчасига, коммунистчасига яшаш, ишлаш ва курашишни ўрганингиз!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

«САЛЮТ-6»—«СОЮЗ-35»—«ПРОГРЕСС-8»НИНГ УЧИШИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 13 апрель. (ТАСС). Леонид Попов билан Валерий Рюмин ер атрофидаги космик фазода беш кундан бери ишламоқдалар. Учиш программасига мувофиқ «Салют-6»—«Союз-35» —«Прогресс-8» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичидаги бугунги иш аввалги кундагичалик тиғиз бўлмади. Экипаж борт техника ҳужжатлари билан ишламоқда, станция хоналарини йиғиштирмоқда.

Медицина тадқиқотлари программасига биноан космонавтлар махсус массметр тормози ёрдамида тана массасини ўлчадилар. Бу эксперимент учиш давомида космонавтлар вазнининг ўзгаришини ўрганиш учун ўтказилди. Экипажнинг иккала аъзоси сиҳат-саломатлик ҳолатини ҳар томонлама текшириш мақсадида бошқа бир қанча медицина тадқиқотлари ҳам планлаштириб қўйилган.

Кун давомида командир билан борт инженер «Салют-6» станциясидаги айрим системалар ва аппаратларни профилактика мақсадида контроль қилиб турдилар.

Орбитадан берилган маълумотларга қараганда, учиш программаси муваффақиятли бажарилмоқда.

Леонид Попов билан Валерий Рюмининг вазнсизлик ҳолатига кўникиш жараёни нормал ўтмоқда.

ИЛҲОМБАХШ ЧАҚИРИҚЛАР

Бутун дунё меҳнаткашларининг империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашдаги халқаро бирдамлик куни — Биринчи Май байрами яқинлашмоқда. Ривожланган социалистик жамият қурган Совет Иттифоқида бу байрам йилдан йилга янги мазмун билан бойиб, баҳор ва ёшлик, меҳнат ва фаровонлик, дўстлик ва қардошлик байрами сифатида алоҳида аҳамият касб этмоқда. Ана шу қутлуғ кун арафасида КПСС Марказий Комитети ягона оилага бирлашган кўп миллатли мамлакатимиз халқлари ва ер юзи меҳнаткашларига анъанавий қалб сўзлари билан мурожаат қилди.

«БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!». Жонажон Коммунистик партиямиз бундан қарийб юз йигирма йил муқаддам илмий коммунизм асосчилари Маркс ва Энгельс томонидан ўртага ташланган ана шу жанговар шиорга бутун фаолияти давомида амал қилиб келмоқда. Маркс ва Энгельс буюк ишининг давомчиси, ер юзида биринчи социалистик давлатнинг бунёдкори, жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси Ленин тузган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, мана қарийб бир асрдирки, буюк устозлар васиятларига амал қилиб эрк ва тенглик учун курашда жаҳон тараққийпарвар кучларининг олдинги сафларида боришдек тарихий вазифани шараф билан бажармоқда. Шунинг учун ҳам партиянинг Май Чақириқларидаги «ЯШАСИН СОВЕТ ЖАМИЯТИНИНГ РАҲБАР ВА РАҲНАМО КУЧИ — ЛЕНИНЧИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ» деган сўзлар мағрур жаранглайди.

Ленин партияси жаҳон меҳнат аҳлининг эрк йўлидаги кураш байроғи, тараққийпарвар кучларнинг қудратли ғоявий қуроли бўлган марксизм-ленинизмга чексиз содиқлигини амалда исботламоқда, мазлум халқлар революцион курашини қўллаб-қувватламоқда, ер юзида ялпи тинчлик ўрнатиш учун изчил курашмоқда ва етук социалистик жамият бунёдкори совет халқини янги жамият — коммунизмнинг нурафшон чўққилари сари олиб бормоқда.

Жонажон партиямизнинг илҳомбахш Чақириқларида коммунистик жамият қуришда етакчи куч бўлган Совет Иттифоқининг қаҳрамон ишчилар синфи, шонли колхозчи-деҳқонлари, фидойи халқ зиёлилари шаънига айтилган миннатдорчилик сўзларида бутун халқимизнинг самимий туйғулари ифодаланган. Дарҳақиқат, мамлакатимиз ишчилари, колхозчи-деҳқонлари ва халқ зиёлиларининг мустаҳкам бирлиги, фидокорона меҳнати туфайли Ватанимиз қудрати ошмоқда, халқ фаровонлиги юксалмоқда.

Мамлакатимиз меҳнат аҳли, шу жумладан серқуёш республикамиз меҳнаткашлари партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва 1979 йил ноябрь Пленумлари қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг ана шу Пленумларда ва шу йил 23 март куни сайловчилар билан учрашувда сўзлаган нутқида берган кўрсатмаларини бажариш учун курашиб, беш йилликни муваффақиятли якунлашга интилмоқдалар. Улар ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида олган социалистик мажбуриятларини барвақт адо этиш, ҳамма соҳада иш сифатини ошириш ва самарадорликка эришиш, шонли Коммунистик партиямизнинг бўлажак XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун зўр фидокорлик кўрсатмоқдалар. Бу фидокорлик коммунистик шанбаликда актив қатнашиш тараддудида, улуғ доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб нишонлаш учун бошланган оммавий меҳнат мусобақасида намоён бўлмоқда. Бу фидокорлик «Ленинчасига, зарбдорларча ишлаймиз», «Ленинчасига яшаймиз, ишлаймиз ва курашамиз» шиори остида ўтаётган умумхалқ ҳаракатида ўз аксини топмоқда. Бу фидокорлик илғор коллективларнинг «Зарбдор меҳнатимиз — доҳий юбилейига!», «Беш кунлик иш — тўрт кунда» деган ташаббусига қўшилиб, меҳнатга коммунистик муносабат, онгли интизом намуналарини кўрсатаётган бутун меҳнат аҳлининг шижоатида мужассамлашмоқда.

Бутун мамлакатда бўлгани сингари республикамизда ҳам меҳнат баҳори айни қизиган паллага кирди. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан олинадиган мўл ҳосил тақдири худди шу кунларда ҳал этиляпти. «КОЛХОЗЧИЛАР ВА СОВХОЗЛАРНИНГ ХОДИМЛАРИ!» — дейилади 1 Май Чақириқларида, — ДОН, ПАХТА, ҚАНД ЛАВЛАГИ, КАРТОШКА ВА САБЗАВОТ ЕТИШТИРИШ ВА ДАВЛАТГА СОТИШНИ КЎПАЙТИРИНГИЗ! КЎКЛАМГИ ДАЛА ИШЛАРИНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК! МЎЛ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИБ ВАТАННИ ҚУВОНТИРАЙЛИК!» Бу даъваткор сўзлар республикамизнинг барча қишлоқ хўжалик ходимларини жасоратга чорлайди. Пахтакорларимиз шу кунларда баҳорнинг ҳар бир ғанимат дамларидан унумли фойдаланиб чигит экишни кун сайин қизитмоқдалар.

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида Ватанга 5 миллион 850 минг тонна «оқ олтин» ҳадя этишга аҳд қилган «олтин қўлли» пахтакорларимиз чигит экишни вақтида ва намунали ўтказиш учун кураш майдонида чинакам қаҳрамонлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Дастлаб чигит экилган майдонларда яшил квадратлар ҳосил бўлиб, кўзни қувонтирмоқда. Қолган ҳамма участкаларда ҳам экишни тезроқ тугаллаб, чигитнинг бир текис униб чиқишига эришайлик!

Ривожланган социализм шароитида идеология ишининг жанговарлиги ошиб, жонли, ижодий иш аҳамиятини касб этмоқда. Ҳар бир совет кишисини коммунистик ғоявийлик, ҳаётда актив позицияда туриш руҳида тарбиялаш шу куннинг муҳим вазифасидир. Шу боисдан ҳам идеология фронтининг ходимлари партиямиз Чақириқларида тарбия, ахборот, пропаганда ишининг илмий савияси ва сифатини оширишга даъват этилади. Пропаганда ва оммавий ахборот воситалари ходимларининг бутун диққат эътибори ана шу муҳим сиёсий вазифани бажаришга жалб қилинмоғи лозим.

Ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган ленинчи партиямиз халқаро бирдамлик куни — 1 Май арафасида коммунистик ва ишчи партияларига алангали қардошлик саломи йўллайди. Жаҳон халқларини империализмга қарши, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун курашга даъват этади. Зотан, шонли партиямиз дунёдаги барча коммунистларнинг бирлиги ва жипслиги марксизм-ленинизм ғоялари асосида, пролетар интернационализми принциплари асосида янада мустаҳкамланиши учун курашмоқда, жаҳон пролетариатининг етакчи отрядларидан бири сифатида ибрат намуналарини кўрсатмоқда. Халқлар хавфсизлигини таъминлаш, ялпи тинчликка эришиш йўлида олиб бораётган ленинча тинчликсевар ташқи сиёсати билан жаҳон афкор оммасининг ҳурмат-эътиборини қозонмоқда. Шу боисдан у комил ишонч ва ифтихор туйғуси билан хитоб қилади:

ЯШАСИН УЛУҒ ВАТАНИМИЗ — СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ!

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ БАЙРОҒИ ОСТИДА, КОММУНИСТИК ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИДА — КОММУНИЗМ ҒАЛАБАСИ САРИ, ОЛҒА!

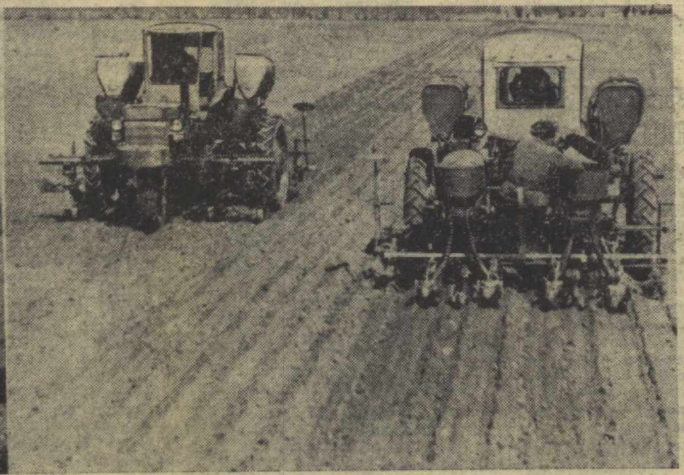

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Бўка районининг деҳқонлари бу йил она-Ватанга 80 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш иштиёқида дала ишларини авж олдирмоқдалар. Бу ерда чигит экиш қизғин давом этяпти. «Коммунизм» колхози деҳқонлари ерга барака уруғи қадашни районда биринчилардан бўлиб бошлашганди. Хўжалик далаларида 9 та экиш агрегати эртадан то кечгача юксак унум билан ишлатилмоқда.

— Колхозимиз деҳқонлари КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларини ўзларининг шу кунлардаги ишлари учун асосий қўлланма деб қабул қилдилар, — дейди хўжалик партия ташкилотининг секретари Мамараим Сиддиқов. — Чигит экишни 2—3 кун ичида якунлаймиз. Бу йил хўжалигимиз бўйича ҳар гектар ердан 45 центнердан пахта хирмони кўтаришга қарор қилганмиз.

Суратда: «Коммунизм» колхози далаларида чигит экиш пайти. Хўжаликнинг бош агрономи Ҳаким Шодмонов уруғ сифатини кўздан кечирмоқда.

А. Тўраев фотолари.

ЧОПИҚ ТРАКТОРЛАРИ ДАЛАЛАРДА

БУЗ («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири). Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Партия XX съезди» совхози меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларини зўр кўтаринкилик билан кутиб олдилар. Партиямизнинг илҳомбахш сўзларидан руҳланган дала меҳнатчилари чигит экишни авж олдириб юборишди. Далаларда 36 та селялка унум билан ишлатилмоқда. Чигит экиш бугун-эрта тугалланади.

— Дастлабки майдонларга экилган чигит қийғос униб чиқди, — дейди совхоз директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Маннол Жалолов. — Биз бу йил 3160 гектар майдонда пахта етиштирамиз. Шунинг учдан бир қисмида яшил пайкаллар ҳосил бўлди. Уста пахтакорларимиздан Назиржон Деҳқонов бошлиқ участка механизаторлари хўжалигимизда биринчи бўлиб чопиқ тракторларини далаларга олиб чиқишди. Участка деҳқонлари 270 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилишган.

Андижон областидаги машъал хўжаликлардан бўлган бу совхознинг Алижон Жўраев бошқарувчилик қилаётган бўлими далаларида ҳам ғўза қатор ораларига дастлабки ишлов бериш бошлаб юборилди.

«Партия XX съезди» совхози деҳқонлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида она-Ватанга 15 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини қабул қилишган. Улкан хирмонга ҳозирданоқ пухта замин яратилмоқда.

БОҒ ВА ПОЛИЗ МАҲСУЛОТЛАРИ КЎПАЯДИ

Сурхондарё областининг деҳқонлари бу йил давлатга етмиш беш минг тонна, яъни ўтган йилдагидан қарийб икки баравар кўп сабзавот сотишга аҳд қилдилар. Термиз районидаги «Намуна» колхозида сабзавоткорлар, боғбонлар ва полизчиларнинг бўлиб ўтган область қурултойи қатнашчилари мана шундай оширилган мажбуриятни қабул қилдилар. Қурултой иштирокчилари хўл мева, узум, полиз маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш юзасидан янги марраларни белгиладилар. Бу йил биринчи марта мажбуриятга лимон тайёрлаш тўғрисидаги банд киритилди. 50 тонна лимон олиш кўзда тутилмоқда. Витаминли маҳсулот кейинги йилларда Сурхондарёнинг колхозлари, совхозларида барпо этилган лимонзорларда ва хўжаликлараро лимонзорларда етиштирилади.

Қурултойда Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ТЕЗ ВА СОЗ ЭКИНГ!

Республика областларида чигит экишнинг бориши тўғрисида шу йил 14 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда чигит экилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

Тошкент	9,5	94,2
Сурхондарё	6,7	82,6
Андижон	9,7	79,2
Наманган	11,9	75,3
Қашқадарё	8,8	65,3
Жиззах	9,3	63,6
Бухоро	8,2	50,8
Сирдарё	9,0	49,2
Фарғона	7,6	36,2
Самарқанд	7,2	35,3
Хоразм	1,0	2,0
ҚҚАССР	0,5	1,2
Республика бўйича:	7,7	54,2
Шу жумладан ингичка толали		
Сурхондарё	6,9	96,9
Қашқадарё	9,5	82,7
Бухоро	12,5	70,3
Наманган	—	65,2
Республика бўйича:	8,4	88,7

Республика колхоз ва совхозларида дон учун маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида шу йил 14 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда, учинчи устун — мавсум бошидан буён (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Қашқадарё	2,1	100,8
Сирдарё	3,1	86,3
Сурхондарё	—	85,7
Самарқанд	3,8	80,0
Наманган	1,8	78,5
Тошкент	1,5	76,6
Андижон	0,7	76,4
Бухоро	7,2	67,5
Фарғона	4,2	62,8
Жиззах	3,0	61,5
Хоразм	0,6	14,4
ҚҚАССР	0,3	2,2
Республика бўйича	2,5	65,9

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ АМАЛДА

ПЛАНЛАШТИРИШНИ АВТОМАТЛАШ ПРОБЛЕМАЛАРИ

Бугунги кунда иқтисодий математик метод ва моделларсиз, кучли ҳисоблаш-техникасисиз кўп тармоқли социалистик экономикани самарали бошқариб бўлмайди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар экспертларининг 14 апрель куни Тошкентда очилган кенгаши давлат план органларида план ҳисоблари автоматлаштирилган системаларини қуриш ва қўлланиш проблемаларига бағишланди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госпланининг Раиси Қ. А. Аҳмедов учрашув қатнашчиларини Ўзбекистон ҳукумати номидан табриклади.

— Социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасида план ишларини такомиллаштириш борасида орттирилган тажрибаларини баҳам кўриш кўзда тутилган, — деди Совет делегациясининг бошлиғи, СССР Госплани Раисининг ўринбосари Н. П. Лебединский. — Марказий планлаштиришнинг автоматлаштирилган системаларидан фойдаланиш мамлакатларимиз олдида халқ хўжалик планлари сифатини юксалтириш учун янги имкониятлар очиб беради. Ушбу учрашув шу соҳадаги ҳамкорлик самарасини юксалтиришга имкон яратади.

Экспертлар кенгашининг программасида план ҳисоблари автоматлаштирилган системалари тўғрисида ахборот алмашиш, яқин йиллардаги ҳамкорликка доир таклифларни тайёрлаш, Ўзбекистондаги автоматлаштирилган планлаштириш системалари билан танишиш кўзда тутилади.

ВЕНГЕР—СОВЕТ АЛОҚАЛАРИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Тошкентда Венгрия савдо палатаси ҳузуридаги совет секцияси бюроси билан СССР савдо саноат палатаси ҳузуридаги Венгрия секцияси бюросининг қўшма мажлиси очилди. Мажлис Венгрия Халқ Республикаси билан СССР ўртасида савдо-сотиқни ривожлантириш, иқтисодий алоқаларни кенгайтириш проблемаларига бағишланди. Савдо-сотиқ ва иқтисодий алоқалар иккала мамлакат экономикаси, фани ва техникасини тараққий эттиришга кўмаклашмоқда.

14 апрель куни қўшма мажлис қатнашчиларини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов қабул қилди.

Мажлис қатнашчилари Тошкентдаги бир қанча корхоналар ва ташкилотларни бориб кўрадилар, республика шаҳарлари бўйлаб сафар қиладилар.

(ЎзТАГ).

ШОЛИКОРЛАРНИНГ КЎКЛАМГИ КЕНГАШИ

ҚОРАЎЗАК, 14 апрель. (ЎзТАГ). Шоли ҳосилдорлигини ошириш ва шоли ялпи ҳосилини кўпайтириш учун мавжуд резервлардан қандай қилиб тўлароқ фойдаланиш мумкин? Қорақалпоғистон шоликорларининг «Маданият» совхозида бўлиб ўтган кенгашида ана шу масала кўриб чиқилди. Қўнғирот районидаги Чапаев номли совхоз ва Нукус районидаги «Россия» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Кан бошлиқ хўжалик ҳисобидаги бригадаси сингари илғор коллективларнинг тажрибасидан кенг фойдаланишга қарор қилинди. Бу хўжаликларда экин экишга тупроқни тайёрлаш учун бороналаш, дискалаш, тупроқни текислаш, икки ярусли плуг билан ер ҳайдашдан комплекс фойдаланилмоқда. Кенгашда шоли экиш муддатларига риоя қилишга, шолипояларда бегона ўтларга қарши самарали кураш олиб боришни ташкил этишга катта эътибор берилди.

Кенгашда Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов нутқ сўзлади.

Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги

ЧИГИТ ЭКИШДА ҲАМ СУРЪАТ, ҲАМ СИФАТ БЎЛСИН

УРУҒНИ БАРВАҚТ, БИР ТЕКИС ВА СОҒЛОМ УНДИРИБ ОЛИШ УЧУН ПРОГРЕССИВ УСУЛЛАРНИ КЕНГ ҚЎЛЛАНАЙЛИК

Ўзбекистон пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 5 миллион 850 минг тонна юқори сифатли пахта, шу жумладан 355 минг тонна ингичка толали пахта етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан зиммаларига юксак социалистик мажбурият олганлар. Илғор хўжаликлар тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, чигит экишдан аввал тупроқни сифатли тайёрлаш, уруғни энг мақбул муддатларда экиб олиш, илғор усулларни кенг қўллаш зиммага олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажаришнинг муҳим шартидир. Фан ютуқлари ва илғорлар тажрибаси асосида ҳар бир хўжаликда чигитни барвақт, бир текис ва соғлом ундириб олиш ва ғўзанинг яхши ривожланишини таъминлаш учун махсус тадбирлар ишлаб чиқилиши ҳамда амалга оширилиши зарур. Бу барвақт, эртапишар пахта ҳосили етиштириш, фақатгина қўл терими учун эмас, балки машина терими учун юқори сифатли пахта етиштиришнинг бош омилидир. Қорақалпоғистон АССРда, барча областларда чигит экиш учун энг мақбул муддатлар келди. Республикамиз пахтакорлари масъулиятли бу мавсумга пухта ҳозирлик кўрдилар. Ҳозир чигитни қисқа муддатларда, ҳар бир хўжаликда 6—7 иш кунида юксак суръат ва аъло сифат билан экиб олиш юзасидан кураш тобора қизғин давом этяпти.

Чигитни яхши тайёргарлик кўрган ҳолда, биостимуляторлар билан ишлов бериб, етарли нам бўлган ва яхши қизиган тупроққа қатъий белгиланган чуқурликда экиш орадан 10—15 кун ўтгандан сўнг соғлом, бир текис ундириб олиш имконини беради. Бу республикамиз барча пахтакорларининг, хўжаликлар, мутахассисларнинг, бригадирлар ва механизаторларнинг бурчи ва шон-шараф иши бўлиб қолиши керак. Чигитни тупроғи яхши ишланмаган, нами қочган майдонларга экиш қатъий ман қилинади. Шу кунларда чигитни экиш қизғин давом этмоқда. 14 апрелгача бир кунда 142 минг гектар майдонга барака уруғи қадалди. Бу ўтган йиллар ичидаги энг рекорд кўрсаткичдир. Умуман республикамиз бўйича ҳозирги кунгача 1 миллион 15 минг гектар майдонга ёки 54 процент миқдорида чигит экилди. Тошкент, Андижон, Наманган, Сурхондарё, Қашқадарё областлари дастлабки кунларданоқ юксак унумдорликка эришмоқдалар. Бу областларда экиш суръати кунига 10-11 процентни. Тошкент областида эса 15 процентдан зиёдни ташкил этди. Тошкент области деҳқонлари республикада биринчи бўлиб чигит экишни тугаллайдилар. Ҳақиқатан ҳам бу областлар чигит экишни агротехника қоидалари асосида қисқа муддатда — 6—8 иш кунида тугаллаш юзасидан ўз зиммаларига олган ваъдаларини шараф билан бажарадилар. Аммо Бухоро, Фарғона, Сирдарё ва Жиззах областларида чигит экиш сусткашлик билан олиб борилмоқда. Бу областларда кунига 6—7 процент майдонга уруғ қадалмоқда.

Шуни қувонч билан таъкидлаб ўтиш кераки, Наманган области пахтакорлари чигитни жадал суръатларда экиш билан бирга уни барвақт, соғлом ва бир текис ундириб олиш ва бараваж ривожланиши учун қулай шароитлар яратиш юзасидан катта тадбирларни амалга оширмоқдалар. Барча майдонларга барака уруғи аниқ, серуллаб экиляпти, шу кунгача бўлган маълумотларга кўра, 89 минг гектар майдоннинг 80 минг гектарига биостимуляторлар билан ишлов берилган уруғ экилди. 27 минг гектар майдонга ёки учдан бир қисмига чигит пушталаб, 40 минг гектар майдонга эса мулчаланган қаторларга экилди. Экиш билан бир каторда ерга азотли, фосфорли ўғитлар ва гербицидлар солинмоқда. Айниқса, бу ишга Учқўрғон, Уйчи, Поп ва Наманган районларида катта эътибор берилмоқда. Уруғ яхши ишлов берилган майин қизиган, намли тупроққа ташланмоқда.

Тошкент области хўжаликларида ҳам чигитни сифатли экиш, уни барвақт ундириб олишга алоҳида эътибор берилаётир. Область хўжаликларида чигитни аниқ ва серуллаб экиш билан бирга, бу тадбир юксак суръатларда олиб борилмоқда. Шунингдек, ерга ўғитлар ва гербицидлар солиш ишлари бу тадбирлар билан биргаликда амалга оширилапти. Айниқса, чигит экилган қаторларни мулчалаш яхши ташкил этилган. Бу иш 64 минг гектар майдонда ёки чигит экилган майдонларнинг қарийб 70 процентида амалга оширилди.

Сурхондарё областида нами қочиб қолган ерларга сув бериш ниҳоясига етказилиб, чигит пушталаб экилмоқда. Бу илғор усул асосида 55 минг гектар майдонга, шу жумладан, Ленин йўли, Гагарин, Шеробод ва Термиз районларидаги хўжаликларнинг барча майдонларига барака уруғи қадалди. Шу билан бирга область хўжаликларида 32 минг гектар майдонда мулчалаш ўтказилди ва биостимуляторлар билан ишлов берилган уруғ 59 минг гектар майдонга экилди. Бу областларда чигитни жадал суръат ва аъло сифат билан экиш, ниҳолни барвақт, соғлом, бир текис ундириб олиш учун барча куч-имкониятлар марказлаштирилган.

Чигитни ундириб олиш учун тупроқда етарли нам бўлмаган Сурхондарё ва Наманган областларида уруғни янги технология асосида пушталаб экиш учун эгатлар олиняпти, сув берилмоқда. Аммо Андижон, Фарғона областларида бу ишда сусткашликка йўл қўйилмоқда. Чигит экишда хўжасизликка барҳам бериш керак. Уруғнинг ортиқча исроф бўлиши каби фактларга йўл қўйиш асло мумкин эмас. Кўпгина областларда уруғни сарфлашнинг контрол топшириқларига риоя қилинапти. Аммо бу соҳада ҳам нуқсонларга йўл қўяётган областлар йўқ эмас. Самарқанд областидан экиш бошланганданёқ уруғнинг ўртача сарфланиши контрол кўрсаткичлардан ошиб кетганлиги ва ҳар гектар ерга 108 килограммга етганлиги ҳақида ташвишли хабар келди. Бухоро областида ҳам уруғ ортиқча сарфланмоқда.

Самарқанд ва Бухоро областларининг қишлоқ хўжалик органлари чигитнинг ортиқча сарфланиши сабабларини тезда аниқлашлари ва бартараф этишлари керак. Улар шуни ёддан чиқармасликлари лозимки, чигитнинг белгиланган нормалардан ортиқча сарфланиши исрофгарчиликка олиб келиши билан бирга яганалашда қўл меҳнати харажатларини ошириб юборади.

Республикамизда чигит экиш тобора қизғин тус олмоқда. Барча хўжаликларда чигит экиш сифати ва экишдан олдинги ишлар технологиясига қатъий риоя қилиниши керак. Сифатни назорат қиладиган доимий комиссиялар фаолиятини активлаштириш лозим.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун чигит экишни 18—20 апрелгача ниҳоясига етказиб, 10—15 кундан сўнг ниҳолни бир текис ва соғлом ундириб олиш юқори сифатли пахта етиштириб, ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида рекорд ҳосил кўтариш — республика пахтакорларининг шон-шараф ишидир.

ИСЛОМ ВА СИЁСИЙ КУРАШ

ВАШИНГТОН мусулмон давлатлари халқларини гўё АҚШ ўзининг Ғарбдаги иттифоқчилари билан бирга мусулмон давлатларининг энг содиқ дўстлари ва «ислом ҳомийлари» қилиб кўрсатишга зўр бериб ишонтирмоқчи бўляпти. Афтидан, бундай пропаганда уйдирмасининг ижодкорлари халқларнинг хотираси серфаромуш бўлади, мусулмонлар оммаси тарих сабоғини, мустамлакачиларнинг неча-неча ўн ва юз йиллаб аёвсиз зулм ўтказиб келганлигини унутиб юборганлар, деб умид боғламоқдалар.

Тарих шуни эслатадики, ҳар сафар мусулмон давлатлари империалистик ҳукмронликдан қутулишга интилиб, ўзларига тегишли табиий бойликларни, айниқса, нефтни ўз тасарруфларига олиб, улардан ўз хоҳишларига кўра фойдаланмоқчи бўлишганида АҚШ бошчилигидаги империалистик давлатлар уларни ўз иродаларига бўйсундириш учун дўқ-пўписа қиладилар ва ҳатто куч ишлатишгача бориб етадилар. Буларнинг ҳаммаси мусулмон халқларида империализмга қарши кучли нафратни уйғотади, албатта, бу қаҳру ғазаб гоҳ у, гоҳ бу мамлакатда революцион портлашга олиб келди ва олиб келмоқда.

Ҳозирги замон ижтимоий ҳаракатларининг сиёсий йўналиши диний шиорлар остида бўлиб, мураккаб ва ҳамиша ўзгариб туришга маҳкумдир. Аҳолиси ислом динидаги мамлакатларнинг ҳукмрон режимлари революцион демократик йўналишдан тортиб феодал-теократик қарашларгача ранг-баранг қарашларни ўз ичига олади. Исломнинг яшил байроғи ўтмишда ҳам, ҳозирги кунда ҳам империализм ва феодализмга қарши, шунингдек, консерваторларга ва ашаддий реакционерларга қарши курашчилар байроғи тимсоли бўлиб келмоқда.

Кўпчилик мусулмон мамлакатларининг жамияти ҳозирги пайтда кўп укладли характерга эгадир. Деҳқонлар, шаҳарнинг майда буржуазияси аҳолининг катта кўпчилигини ташкил этиб, омманинг диний ҳисси кучлидир. Ислом тарихан фақат расм-русум, ақида, диний маросимлардангина иборат эмас. У социал институтларга, мулкчилик формаларига, айниқса, ҳуқуқ, фалсафа, сиёсий тузум, маиший яшаш қоидалари, ахлоқ, социал психологияга сингиб кетган ёки таъсирини ўтказиб келган.

Ислом идеологиясининг ўзи ундан хилма-хил ижтимоий оқимлар йўли билан фойдаланиш учун бой манба беради. Бошқа диний таълимотлар каби исломда ҳам тараққиётнинг халқлар уларни тарғиб қилиб келган муайян босқичида халқларни тенглаштириш руҳи кучли тус олиб келган. Қуръонда ҳам ва ислом ақидалари баён қилинган ривоятларда ҳам адолатлироқ жамият барпо этиш, эксплуатацияни юмшатиш, йўқсиллар аҳволини енгиллаштиришга қаратилган даъватлар оз эмас. Сўл мусулмон ташкилотлари ўз фаолиятларида исломнинг айни ана шу жиҳатига таяниб иш кўрди ва иш кўрмоқда.

Мусулмон мамлакатларидаги зиёлилар, «ўрта табақалар» ва ишчиларнинг революцион қисми давримизнинг илғор ғоялари билан танишиб, бу ғояларни қабул қилишди, конкрет шарт-шароитларга татбиқан мослаштиришди. Бир қанча мамлакатларда коммунистик ва революцион-демократик партиялар вужудга келди. Улар динга ишонувчиларнинг кенг оммаси, мусулмон ташкилотлари билан биргаликда миллий мустақилликни мустаҳкамлаш ҳамда империализмга ва мустамлакачиликка қарши меҳнаткашларни эксплуататорлар зулмидан озод этиш, социал-иқтисодий тараққиёт йўлидан ҳаракат қилиш учун кураш талаблари асосида майдонга чиқдилар. Жазоир ва Суриядаги, Афғонистон ва Яман Халқ Демократик Республикасидаги революцион-демократлар омма манфаатларини кўзлаб ва уларнинг анчагина қисмининг қўллаб-қувватлаши билан ислом анъаналарининг чуқур илдизларини ҳисобга олган ҳолда ўзгартишларни амалга оширмоқдалар. Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракатидаги, Ливиядаги, бир қатор Африка мамлакатларидаги миллий революцион кучлар Америка империализмига қарши кураш олиб бормоқдалар. Садат режимига оппозицияда турган Миср миллий прогрессив партияси сўл шиорлар остида диний арбобларни ҳам, дунёвий арбобларни ҳам бирлаштирди.

Мусулмон мамлакатларида диний ҳис-туйғуларнинг авж олишига, диний руҳ билан суғорилган сиёсий ҳаракатларнинг кучайишига бир қанча ҳоллар сабаб бўлди.

Бу давлатлардаги аҳолининг анчагина қисми бевосита ёки билвосита капитализмгача бўлган уклад билан боғлиқ бўлиб, ўзининг кўпчилиги жиҳатидан саводсиздир. У мусулмон анъаналари, одатлари, тартиблари, эътиқодларини унга бирданбир таниш бўлган ижтимоий турмуш ва онгнинг формалари деб билади. Йўқсиллар-деҳқонлар, шаҳар камбағаллари, ҳунармандлар, ўқувчи-ёшлар, ишчи ва хизматчилар ишдан маҳрум бўлиб, синфий мансублигидан айрилганларнинг кўпчилиги учун ўз социал-сиёсий интилишларини диний формада ифодалаш, шу жумладан империализм ва янги мустамлакачиликнинг зулмига қарши стихияли норозилик билдириш табиийдир. Диний қобиқдаги сиёсий норозилик баён этилиши барча халқларга уларнинг тараққиётидаги муайян босқичда хос бўлган ҳодисадир, деб ёзган эди В. И. Ленин.

Империалистик аралашув, капиталистик янги мустамлакачилик эксплуатацияси меҳнаткашларнинг диний анъаналар доирасида ишлаб чиқилган маънавий-ахлоқий нормаларига қилинадиган ҳуружни ҳам билдиради. Бундай шароитда кўпчилик ривожланаётган мамлакатлар аҳолисининг кенг табақалари ўзларига ташқаридан тиқиштирилаётган олтинга сажда қилиш, ҳаёт тарзига, бойлик билан қашшоқлик ўртасидаги фарқнинг янада чуқурлашуви, порахўрлик ва сотқинликка муккасидан кетган юқори табақанинг вужудга келиб, мустаҳкамланиши, унинг прогрессив миллий маданиятни бостириши, зўравонликни, порнографияни тарғиб қилишига қарши курашда норозилик баён қилиш формаси сифатида исломдан фойдаланишади. Империализмга ва янги мустамлакачиликка қарши диний кайфиятдаги курашчилар ўз муридларига меҳнатсеварлик, сабр-тоқат ғояларини сингдирмоқчи бўлиб, бу ғояларни мусулмон дини қобиғига ўраб, ундан исломнинг айни текисловчилик жиҳатидан фойдаланишга интилишади.

Билимдан бебаҳра оммагина эмас, балки билимдон омма табақаларининг кўпгина намояндалари ҳам Ғарбий Европа ва Америка буржуазия намуналарида тузилган ижтимоий ва давлат тартибларини инкор этмоқдалар, чунки бу тартиблар империалистик суқулиб кириш каналлари бўлиб хизмат қилади. Шу боисдан зиёлилар, миллий, айниқса майда ва ўрта буржуазия намояндаларининг анчагина қисми ҳозирги замон проблемаларини изоҳлаб бериш, озодлик курашида улардан қурол сифатида фойдаланиш учун анъанавий мусулмон тартибларига мурожаат қилмоқдалар.

ЧУНОНЧИ, Эрондаги шоҳ истибдоди қулаши арафасида аниқ ифодаланган революцион вазият юзага келди. Бу вазиятда юқори табақа мамлакатни аввалгидек бошқаролмай қолди, омма эса эскичасига яшашни истамади. Бундай шароитда муайян босқичда шиа руҳонийлари етакчилик ролини ўз зиммасига олди. Жумладан, шиа руҳонийлари бевосита давлат аппарати билан алоқадор бўлибгина қолмай, шу билан бирга сунний мазҳабига мансуб бўлган мамлакатлардан фарқли ўлароқ (сунний мазхаби — исломнинг етакчи оқими) давлат аппаратига қарама-қарши турган эди. Эрон руҳоний арбоблари шоҳ режимининг халққа қарши, империалистпарвар характерга эга бўлгани учун ҳам, шунингдек, шоҳ хар хил йўллар билан руҳонийларнинг позициялари ва таъсирини йўқотишга интилганлиги учун ҳам унга қарши оппозицияда бўлдилар. Америкалик «ислом дўстлари ва ҳомийлари» Исроил разведкаси билан биргаликда шоҳнинг махфий полицияси бўлган САВАКни ўқитган эди. САВАК режим душманларини, шу жумладан руҳонийларни қамоққа ташлаб қийнади, бошқа ватанпарварлар каби дин арбобларини ҳам қийнаб, йўқ қилди. АҚШ элчиси Хелмс хавфсизлик масалалари бўйича шоҳнинг маслаҳатчиси эди.

Эрондаги революцион оқимда турли социал кучлар шоҳга қарши, империализмга қарши кураш негизида бир иттифоққа уюшдилар. Чириган режимнинг ағдарилиши узоқ ва мураккаб революцион жараённинг энг муҳим босқичи бўлиб, бу босқичда Эрон жамиятининг турли синфлари ўз талабларини илгари сурмоқдалар, улар «ислом софлигига» қайтиш шиорларини кўпинча ўзларича тушуниб, ўзларича талқин қилмоқдалар.

КЕЙИНГИ йиллардаги исломнинг таъсири давлатлараро муносабатларда ҳам сезила бошлади. Бу аввало капитализмнинг энергия-хом ашё проблемаси кескинлашган шароитда Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларининг роли кучайиши билан алоқадордир. Энергетика кризиси шунга олиб келдики, нефтга бой мамлакатларнинг ҳукмрон синфлари қўлида ҳаддан ташқари кўп капитал тўпланди. Шу регионидаги бир қатор давлатлар ташқи сиёсатидаги антиимпериалистик йўл феодаллargагина эмас, балки маҳаллий йирик буржуазияга ҳам қарши қаратилган ички реформалар билан тўлдирилди. Шу боисдан консерватив режимлар революцион-демократик кучларга қарши курашдаги куч-ғайратларини мувофиқлаштириш йўллари ва методларини излашга тушдилар.

Аммо 1967 йилги Исроил агрессияси ҳамда унинг Шарқий Қуддусни мусулмонларнинг муқаддас саждагоҳи жиҳатидан учинчи ўринда турган «Ал-Акса» мачитини эгаллаб олиши кўпгина мусулмон мамлакатлари ташқи сиёсатида сезиларли бурилишлар ясади. Исроилнинг араблар ерини босиб олишдан иборат агрессияси, араблар ерини эгаллаб олиш мустамлакачилиги ҳамда арабларни уларнинг ўз еридан ҳайдаб юбориши мусулмон мамлакатларидаги мустамлакачилик даврининг ҳали битмаган яраларини очиб ташлади. Ҳатто, бу мамлакатлардаги консерватив унсурлар ҳам Тель-Авивни орқа қилиб турган Америка империализмининг чинакам миллий манфаатларга душманлигини англаб ҳамда халқ оммасининг кайфиятини ҳисобга олиб, антиимпериалистик шиорларни кўтариб чиқа бошладилар. Улар Исроил босқинчилигини қўллаб-қувватлагани, Кэмп-Дэвиддаги тил бириктиришга бош қўшгани учун Вашингтонни қораламоқдалар, Исроил босиб олган араб ерларини, шу жумладан Шарқий Қуддусни озод қилишни, Фаластин араб халқининг поймол этилган қонуний ҳуқуқларини қайтариб олишини ҳимоя қилиб чиқмоқдалар. Эрон революцияси ўз мамлакатида Америка зўравонлигини барбод этибгина қолмай, империализмнинг зарбдор отряди бўлган сионизмга қарши курашни кучайтириш зарурлигини эълон қилганлиги натижасида халқаро майдонда нақадар машҳур бўлганлигидан мусулмон давлатлари хулоса чиқариб, фаластинликларни, бошқа араб халқларини қўллаб-қувватламоқдалар.

Баъзи мусулмон давлатларининг Ғарб билан анъанавий боғланган консерватив раҳбарлари ўзларининг расмий баёнотларида океан ортидаги ишончсиз ва хавфли «ҳомий»ларидан мустақил эканликларини кўпинча таъкидламоқдалар. Эрондаги революция ҳамда шоҳ режимининг ағдарилиши уларнинг ўз тақдиридан хавфсирашини кучайтирди. Америка империализми билан мустаҳкам ҳамкорлик шоҳни халқнинг қаҳр-ғазабидан қутқариб қололмади, аксинча уни ағдаришнинг асосий омилларидан бири бўлди. Кўпчилик мусулмон давлатларининг АҚШ улар устидан «ҳарбий соябон»лик қилишига, улар территориясида Америка қўшинлари ва базаларини жойлаштиришга қарши чиқаётганликлари бежиз эмас.

ВАШИНГТОН, шунингдек, Пекин Афғонистондаги воқеаларни рўкач қилиб, мусулмон мамлакатларидаги реакцион кучларни антикоммунистик шиорлар остида бирлаштиришга, мусулмонлар ҳис-туйғусини антисоветизм оқимига йўналтириб диний формада амалга оширилаётган миллий озодлик ҳаракатини социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига қарама-қарши қилиб қўйишга интилмоқдалар. Империалистик ва Пекин пропагандаси халқ манфаатлари йўлида амалга оширилган Афғонистондаги миллий демократик революция гўё «исломга душман»лик руҳида эканлигини зўр бериб «исботлашга» уринмоқдалар. Ҳолбуки, динга ишонувчиларнинг кенг табақалари ҳам, ватанпарварлик кайфиятидаги руҳонийлар ҳам янги ҳокимиятни қўллаб-қувватламоқдалар.

Афғон диний арбобларининг муайян қисми, айниқса ағдариб ташланган феодал-помешчиклар синфи билан боғланганлар революцияга қарши чиқди. Бир қатор мусулмон ташкилотларининг оддий аъзолари шу ташкилотлар раҳбарлари томонидан ўз ватанларининг ички ишларига Америка-Хитой аралашувининг қуроли бўлиб қолишди. Покистон Афғонистонга қарши ёлланма қўпорувчилар юбориш ва агрессия қилиш базаси бўлиб қолди. Хитой ва АҚШ уларга қурол-яроғ етказиб бермоқда. Саудия Арабистони эса Афғонистонга қарши операцияларни маблағ билан таъминлаб турибди. Сўзда афғон мусулмонларининг манфаати ҳақида ғамхўрлик қилувчи, амалда эса унинг Тель-Авив билан оғиз-бурун ўпишишини қоралаган Миср мусулмон ташкилотларидан шафқатсиз ўч олаётган Садат режими ҳам ёлланма аскарлар тайёрламоқда.

Афғонистондаги воқеалар муносабати билан Вашингтон ва Пекин авж олдириб юборган гўё «исломни ҳимоя қилиш» кампанияси деб аталган кампаниясига баҳо бериб, Сурия, Яман Халқ Демократик Республикаси, Жазоир, Ливия ташқи ишлар министрлари ҳамда Фаластинни Озод қилиш ташкилотининг вакили Дамашқда ўтказган матбуот конференциясида бундай дейишди: «АҚШ бошчилигида Исроил ва Миср режимининг иштирокида жаҳон империализми Эрон ва Афғонистондаги воқеалар хусусида кўтарган сунъий васваса араб ва мусулмон халқларини асосий хавфга — сионистлар оккупациясига қарши кураш йўлидан четга буриб юбориш, араб ва мусулмон бирдамлигига раҳна солиш, Кэмп-Дэвид битимини боши берк кўчадан олиб чиқиш, араб миллати билан унинг дўстлари, биринчи навбатда Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар ўртасига нифоқ солиш мақсадини кўзда тутади».

...Шу асрнинг бошларида, мусулмон мамлакатларида турли оқимларнинг сиёсий жиҳатдан шаклланиш даврида Кайзер Германияси ўзини ислом «ҳимоячиси» қилиб кўрсатиб, бу билан Усмонийлар империясини, кейин эса бутун Яқин ва Ўрта Шарқни ютиб юборишига ёрдам беришига умид боғлаган эди. Ҳозир маҳаллий реакцияга таяниб иш кўришга уринаётган АҚШ худди шундай ролга даъвогарлик қилмоқда.

Совет Иттифоқи Шарқ халқларининг чинакам дўсти бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади. В. И. Ленин Совет Иттифоқининг Россия ва Шарқнинг барча мусулмон меҳнаткашларига муносабатини ифодалаб, бундай деб ёзган эди: «Ўз мамлакатингизга ўзингиз хўжайин бўлмоғингиз лозим! Сиз шундай қилишга ҳақлисиз, чунки сизнинг тақдирингиз ўз қўлингизда». Октябрь революциясидан кейин собиқ чор Россиясининг барча халқлари, шу жумладан ислом динидаги халқлар ҳам ўз олдиларида турган иқтисодий, социал, маданий проблемаларни ҳал этиб, ўз тараққиёти, ҳаёт даражаси, фаровонлиги, барқарорлигида шундай чўққиларга кўтарилдиларки, бу чўққилар Осиё ва Африкадаги миллион-миллион мусулмонларга орзу бўлиб қолмоқда.

СССР омманинг диний ҳис-туйғуларига ҳурмат билан қараб, империалистик зўравонлик ва эксплуатацияга қарши, ўз тақдирини ўзи ҳал этиш учун, озодлик, мустақиллик, иқтисодий ва социал тараққиёт учун курашаётган барча мусулмонларга бирдамлик ва дўстлик қўлини узатмоқда.

А. ВАСИЛЬЕВ.

(«Правда», 14 апрель).

Василий Федорович АРХАНГЕЛЬСКИЙ

Полиграфиянинг йирик мутахассиси, 1925 йилдан КПСС аъзоси, Иттифоқ аҳамиятидаги шахсий пенсионер Василий Федорович Архангельский оғир ва узоқ давом этган касалликдан сўнг 13 апрелда вафот этди.

В. Ф. Архангельский 1904 йил 1 август куни Кузнецк шаҳрида хизматчи оиласида туғилди. Ўн бир ёшлик ўсмирлик чоғидан ҳарф терувчи шогирд сифатида меҳнат фаолиятини бошлади. 1919 йилда кўнгилли бўлиб Қизил Армия сафига кирди Туркистонда босмачиларга қарши курашда қатнашди, ҳарбий хизматдан бўшаб қайтгандан кейин Тошкент шаҳридаги 3- босмахонада ҳарф терувчи бўлиб ишлади.

1929 йилда В. Ф. Архангельский Самарқанд босмахонаси директори лавозимига кўтарилади. У 1930 йилда Ўзбекистон ССР Полиграфия саноати бошқармасига бошчилик қилади. 1933-34 йилларда Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Совети ҳузуридаги Матбуот бошқармаси бошлиғининг ўринбосари лавозимида ишлайди. 1934 йилда Тошкент полиграфия комбинати қурилишининг бошлиғи қилиб тайинланади.

1941 йилда В. Ф. Архангельский Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Матбуот бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, сўнгра эса бошлиғи қилиб тасдиқланди, 1950 йилда эса «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти ҳозирги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти директори қилиб тасдиқланади.

В. Ф. Архангельский 14 йил давомида шу вазифада ишлаб республика партия ташкилотининг полиграфия базасини муваффақиятли ривожлантириш учун жуда кўп меҳнат қилди: унинг раҳбарлигида корхона тубдан қайта реконструкция қилинди.

1964 йилдан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Матбуот бўйича давлат комитети ташкил этилганлиги муносабати билан В. Ф. Архангельский комитет раисининг биринчи ўринбосари лавозимига кўтарилди ва у пенсияга чиққанига қадар шу ерда ишлади.

В. Ф. Архангельский хизмат фаолиятини жамоатчилик ишлари билан моҳирона қўшиб олиб борди. Бир неча марта меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг депутати, Ўзбекистон Компартияси район ва шаҳар комитетларининг аъзоси, маданият ходимлари касаба союзи республика комитети президиумининг аъзоси, республика полиграфия, нашриёт ва китоб савдоси фан-техника жамиятининг раиси қилиб сайланди.

В. Ф. Архангельскийнинг хизматлари партия ва ҳукумат томонидан юксак баҳоланди. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат Белгиси» ордени, кўпгина медаллар билан мукофотланди. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвонига сазовор бўлди.

В. Ф. Архангельский ўз умрининг сўнгги кунларига қадар республика матбаачилари билан алоқасини узмади, республика полиграфия корхоналари ва нашриётларига маслаҳатлари ҳамда яхши тавсиялари билан ёрдам кўрсатиб келди.

В. Ф. Архангельскийнинг хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Ш. Р. Рашидов, О. У. Салимов, Р. Ҳ. Абдуллаева, Т. Р. Абдушукуров, Ҳ. Ю. Аслиддинова, З. И. Есенбоев, А. И. Ислямов, М. Қориев, Ш. Ниёзов, И. Сулаймонов, Н. Ф. Тимофеев, Т. У. Умаров, И. Ш. Шоғуломов.

ГДР МЕБЕЛИ КЎРГАЗМАСИ

14 апрель куни Тошкентда очилган «ГДР мебели» кўргазмасида меҳмонхона, ошхона ва ётоқхоналарга, иш кабинетларига қўйиладиган хилма-хил мебель намойиш қилинмоқда. Кўргазмани очиш олдидан бўлиб ўтган матбуот конференциясида «Хольц ун папир» ташқи савдо корхонаси бош директорининг ўринбосари Г. Мюльбергер бундай деди:

— СССРда мебелимиз кўргазмасини ташкил этиш яхши анъана бўлиб қолди. Совет ва немис мутахассислари ана шундай кўргазмалар вақтида мебель саноатини ихтисослаштириш ва кооперативлаштиришни янада такомиллаштириш, буюмлар сифатини ошириш устида муваффақиятли иш олиб борадилар. СССР Германия Демократик Республикаси мебелини энг кўп сотиб оладиган мамлакат ҳисобланади. Янги квартиралар олаётган гражданларингиз ана шу молларни йил сайин тобора кўпроқ сотиб олмоқдалар.

Кўргазма 25 апрелгача давом этади.

(ЎзТАГ).

ПРАКТИКА БИЛАН ТАНИШИШ УЧУН

Европа, Осиё ва Африкадаги ривожланаётган йигирма беш мамлакатдан келган стандартлаштириш ва метрология соҳасидаги мутахассислар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти практикум-семинар программаси бўйича 14 апрель куни Тошкентда машғулотларга киришдилар.

Улар биринчи куни Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрдилар, унинг экспозицияларини кўздан кечирдилар. Шундан кейин Ўзгосстандартда суҳбат бўлиб ўтди. Семинар қатнашчилари Ўзбекистон Стандартлаштириш ва метрология марказининг лабораториялари билан танишдилар.

Машғулотлар чоғида чет эллик мутахассислар Ўзбекистон саноатининг бир қанча тармоқларида стандартлар ишлаб чиқиш тажрибаси тўғрисида лекциялар тинглайдилар, бир қанча корхоналарда бўлиб, стандартлаштириш иши билан, маҳсулотни аттестация қилиш ва сифатни бошқариш практикаси билан танишадилар.

(ЎзТАГ).

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ ЮКСАК САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

САМАРҚАНД, 14 апрель. (ЎзТАГ). Область идеология ходимлари активининг йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг ўзига Ленин мукофоти топширилган вақтда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар муҳокама қилинди.

Область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов доклад қилди.

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

ЖИЗЗАХ, 12 апрель. (ЎзТАГ). В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги арафасида бу ерда бўлиб ўтган илмий-амалий конференция Лениннинг Мирзачўлни суғориш ва ўзлаштириш тўғрисидаги ғояларнинг рўёбга чиқарилишига бағишланди. Конференция қатнашчилари илгари ҳувуллаб ётган кенг майдонларни гуллабяшнаётган ўлкага айлантириш билан, КПСС XXV съездининг Жиззах даштини ўзлаштириш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш билан боғлиқ проблемаларни кўриб чиқдилар.

ФОТОЖУРНАЛИСТЛАР — ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИГА

14 апрель куни Тошкентда Ўзбекистон Журналистлар союзида В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган фотовиставка очилди. Экспозицияда профессионал фото усталари ва ҳаваскор фотожурналистлар олган фотосуратлар бор. Бу фотосуратлар Коммунистик партия ленинча миллий сиёсатининг, мамлакатимиз халқлари бузилмас қардошларча дўстлиги ва ўзаро ёрдамининг амалга оширилиши натижасида Советлар ҳокимияти йиллари мобайнида Ўзбекистон ССР экономикаси ва маданияти равнақ топганлигини акс эттиради.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республикада маиший хизматни ривожлантиришда актив иштирок этганликлари ва Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат министрлиги системасида кўп йил самарали ишлаганликлари учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан Қаршидаги якка тартибда тикиш ва кийимларни ремонт қилиш фабрикасининг тикувчиси **Самида Муротовна КАРИМОВА**, КПСС XXII съезди номли Бухоро якка тартибда тикиш ва кийимларни ремонт қилиш фабрикасининг бичиқчиси **Елена Николаевна ПОЛЯК**, Гулистон шаҳар аҳолига маиший хизмат комбинатининг директори **Жума ФОЗИЛОВ** ўртоқларга **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган коммунал-маиший хизмат ходими** фахрий унвони берилди.

Кўп йил самарали ишлаганлиги ва республика аҳолисига хизмат кўрсатишда юксак натижаларга эришганлиги учун Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат министрлиги системаси ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ПЛАНЕТАМИЗДА ХАБАРЛАР ОҚИМИ

ТАСС МУХБИРЛАРДАН

ПАНАМА ХАЛҚ ПАРТИЯСИ — 50 ЁШДА

ПАНАМА. Панама Халқ партиясига асос солинган куннинг 50 йиллигига бағишланиб мамлакат пойтахтида тантанали кеча ўтказилди. Ўз партиясининг 50 йиллигини нишонлаш учун тўпланган минглаб панамалик коммунистлар КПСС Марказий Комитетининг табрикномасини, шунингдек бошқа қардош партияларнинг табрикномаларини гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Биз ўз партиямиз юбилейини бутун тараққийпарвар инсоният улуғ Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини тантанали нишонлашга ҳозирлик кўраётган шу кунларда, марксизм-ленинизм ғоялари жаҳон жамияти ривожининг асосий ҳаракатлантирувчи кучига айланиб, бутун ер куррасининг ҳамма бурчакларига кириб борган бир пайтда байрам қилаяпмиз, деди Панама халқ партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Дарио Соуса ўз нутқида. Биз, Панама коммунистлари ҳамиша марксизм-ленинизм ғояларининг мусаффолиги учун, меҳнаткашларнинг синфий онгини ўстириш учун курашиб келдик, курашаяпмиз ва курашаверамиз.

Биз тинчлик ва тараққиёт душманларининг кирдикорларини қатъиян қоралаймиз. Халқаро империализм ва унинг ХХР сиймосидаги иттифоқчиси Совет Иттифоқининг обрў-эътиборига ҳеч қачон путур етказа олмайдилар.

АХДП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

КОБУЛ. Бу ерда Афғонистон Халқ демократик партиясининг Бош секретари Бабрак Кармал раислигида АХДП Марказий Комитетининг Пленуми бўлиб ўтди. Пленум Апрель революцияси ғалабаларини, демократия, тинчлик, озодликни ҳимоя қилиш масалаларига бағишланди. Пленум кун тартибидаги масалалар жипслик вазиятида муҳокама қилинди.

Пленумда АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари Бабрак Кармал доклад қилди.

Бахтар агентлигининг хабар қилишича, Пленум АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюроси, АДР Министрлар Советининг, Афғонистон Демократик Республикасининг асосий принциплари тўғрисидаги докладини муҳокама қилиб, якдиллик билан маъқуллади.

Пленум иштирокчилари Афғонистон Халқ демократик партиясининг Уставини, шунингдек партия ички турмушига тааллуқли баъзи таклифларни тасдиқладилар.

ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИНИНГ ДАЪВАТИ

ОСЛО. Бу ерда парламентлараро иттифоқнинг мажлиси тугади. Мажлис қатнашчилари парламентлараро иттифоқнинг шу йил сентябрида Берлин (ГДР)да ўтказиладиган 67-конференцияси кун тартибини ҳамда муҳокамага тақдим этиладиган ҳужжатларнинг лойиҳаларини тасдиқладилар.

Мажлис иштирокчилари барча мамлакатларнинг парламентларига ва ҳукуматларига мурожаат қилиб, қуролланиш пойгасини чеклаш тўғрисидаги музокараларни давом эттиришга, ҳарбий блокларни тарқатиб юборишга ва ажнабий ҳарбий базаларни тугатишга дунёнинг турли районларида ядросиз зоналари вужудга келтиришга қаратилган тадбирларни қабул қилишга кўмаклашишга чақирдилар.

Парламентлараро иттифоқ Яқин Шарқда, шунингдек Форс кўрфази районида портлаш хавфи остида турган аҳволни Берлиндаги конференцияда яна бир бор муҳокама қилишга қарор берди. Бу районидаги ҳарбий активлик хатарли равишда кучайиб бораётганлиги қайд этилди ва бу ҳаракатларга чек қўйиш зарурлиги таъкидланди.

ТРИПОЛИДАГИ КЕНГАШ

ТРИПОЛИ. Бу ерда Матонат ва қаршилик миллий фронтига аъзо бўлган мамлакатлар бошлиқларининг кенгаши очилди. Кенгашда Жазоир президенти Шадли Бинжадид, Сурия президенти Ҳафиз Асад, Яман Халқ Демократик Республикаси Олий Халқ Кенгаши президиумининг Раиси Абдул Фаттоҳ Исмоил, Ливия революциясининг раҳбари Муамар Каддафи, Фаластин Озодлик ташкилоти ижроия комитетининг Раиси Ясир Арафат қатнашмоқдалар.

Кенгаш иштирокчилари ҳозирги Миср раҳбарларининг таслимчилик сиёсати ҳамда АҚШнинг Яқин Шарқдаги кучайиб бораётган кирдикорлари натижасида Яқин Шарқда вужудга келган вазиятни, халқаро империализмга ва реакцияга қарши курашда фронтга аъзо бўлган мамлакатларнинг биргаликдаги ҳаракатларини мувофиқлаштириш масалаларини кўриб чиқадилар.

ЛИБЕРИЯДАГИ АҲВОЛ

ФРИТАУН. Монровия радиосининг хабарларига кўра, ҳарбийлар мамлакатдаги ва Либерия пойтахтидаги аҳволни тўла-тўкис назорат қилиб турибдилар.

12 апрелдаги давлат тўнтаришидан кейин ҳокимият тепасига келган Либерия Нажот халқ кенгаши ҳукуматининг собиқ аъзоларини порахўрликда, давлатга хиёнат қилишда ва инсон ҳуқуқларини қўпол равишда бузишда айблаб судга беришга қарор қилди. Шу мақсад учун ҳарбий трибунал тузилди.

Либерия пойтахтида армиянинг оддий аскарлар состави маошини ошириш тўғрисида Нажот халқ кенгаши қабул этган декрет эълон қилинди.

Янги ҳокимият маъмурлари мамлакат полициясини қайтадан тузмоқчи эканликларини билдирдилар.

Янги ҳокимият органи аҳолини осойишталикни сақлашга ва мамлакатнинг ички ишларига ажнабийларнинг ҳар қандай аралашувига йўл қўймасликка чақирди.

ИНДИРА ГАНДИГА СУИҚАСД ҚИЛИНДИ

ДЕҲЛИ, 14 апрель. (ТАСС). Ҳиндистоннинг ПТИ информация агентлиги хабар қилишича, бугун эрталаб Деҳлида Ҳиндистон Бош министри Индира Гандига суиқасд қилишга уриниб кўрилди. Суиқасд қилган киши Индира Гандига отган пичоқдан Бош министр соқчиларидан бири жароҳатланди. Соқчилар жиноятчини қўлга туширишга муваффақ бўлдилар. Жиноятчи Уттар Прадеш штатидаги Барод шаҳридан 37 яшар Чанд Бал Лалвани деган киши экан.

Бош министр парламент биносидан чиққандан кейин шу воқеа содир бўлди.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

ҚУРИЛИШ ИНДУСТРИЯСИ УЧУН

Республикамиз территориясида турли минераллардан қурилиш материаллари ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилмоқда. Яқинда технологик тадқиқотлар янги топилган яна бир минералдан сифатли керамзит олиш мумкинлигини кўрсатди.

Сурхондарё областидаги Бандихон, Самарқанд областидаги Омонқўтон конларида қурилиш индустрияси учун қўшимча равишда хом ашё базаси вужудга келтирилмоқда. «Самарқандгеология» бирлашмасининг разведкачилари бу ерда сланец ва аргиллит конларини топишга эришдилар. Бу иккала материал ҳам керамзит ишлаб чиқаришга ғоятда яроқли деб топилди.

Самарқандлик геологлар қурувчиларнинг топшириқларини тобора кўплаб бажармоқдалар. Ғиштбоп гил, шағал, қум чиқадиган бир қанча конлар топилди. Бу эса бир неча янги ғишт корхоналарини очиш имкониятини берди.

Кейинги йилларда қурилиш учун мармар етказиб бериш ҳам кўпайди. Разведка маълумотлари «Самарқандмрамор» ишлаб чиқариш бирлашмаси қимматли безактош ҳисобланган мармар қазишни 5—6 баравар кўпайтириш мумкинлигидан далолат бермоқда. Бу эса мармар қазувчиларни, айниқса хурсанд қилди.

Қурилиш индустрияси учун кўплаб материал етказиб беришда қатнашаётган корхоналарнинг меҳнаткашлари бу соҳада тобора ортиб бораётган ҳозирги талабни қондириш учун иш суръатини оширмоқдалар.

КАНАЛ ЯНГИЛАНДИ

Республикамиздаги энг йирик суғориш шохобчаларидан ҳисобланган Шимолий Фарғона каналини реконструкция қилиш ишлари тугалланди. Бу канал Наманган ва Фарғона областининг ҳамда қўшни Тожикистоннинг бепоён пахта далаларини сув билан таъминлашда асосий оби ҳаёт манбаидир. Эндиликда канал Норин дарёсидан секундига 125 кубометр сув етказиб беради. Бу эса реконструкция қилингунгача оқадиган сувдан 25 кубометр кўп. Каналнинг қайта янгиланиши бир неча минг гектар пахта майдонлари, боғлар ва токзорларнинг сув таъминотини тубдан яхшилайди. 165 километр масофага чўзилган сув йўли мураккаб гидротехник мосламалар билан таъминланган. У автоматика ва телемеханика ёрдами билан бошқарилади.

Яхшилар даврасида

ДАҚИҚАЛАР ОРТИДА ҲАЁТ

Бемор тўғри қон қуйиш хонасига олиб кирилди. Унинг юзи докадек оқариб кетган, ниҳоятда кўп қон йўқотганлигидан кўзини очишга ҳам мажоли йўқ эди. Ҳамшира зудлик билан унга укол қилди-да, оғир бемор келтирилганлиги ҳақида телефонда врачларни хабардор қилиб қўйди.

Биринчи бўлиб район медицина-санитария бирлашмасининг бош врачи Абдуллажон Ҳожиакбаров етиб келди. Изма-из Толибжон Асронқулов, Қаноатхон Асронқулова ҳамда қон қуйиш станцияси ходими Уринбой Аҳмедовлар ҳозир бўлишди.

Диагноз қўйилди. Шифокорлар бемор қошида парвона бўлиб, унинг юрак уришини ва организмидаги бошқа ўзгаришларни синчиклаб ўрганишди. Маслаҳатлашишди. Хулоса нохуш эди: «Йўлдош барвақт кўчган. Қон босими ўта даражада пастлашган. Кўп қон йўқотилган».

«Оғриқ тўрт-беш кун бурун бошлангандир, — ўйларди Қаноат опа, — нега келиб учрашмадийкин?» Аммо ҳозир бу саволларга жавоб қилишнинг фурсати эмас, дақиқалар ғанимат эди.

Операция бошланди. Бундай вақтларда дақиқалар имиллаб ўтаётгандек бўлади, ҳар секунд йиллардек туюлади. Операция давомида қоннинг бир қисми организм ичкарисига оққанлиги маълум бўлди. Беморнинг аҳволи тобора ёмонлаша борди. Аммо инсон заковати, тадбиркорлиги ғолиб келди.

Энди беморга қон керак эди. 600 граммга яқин қон қуйилди. Етмади. Аниқроғи, бу зарур бўлган қоннинг чорак қисминигина ташкил қиларди, холос. Нима қилиш керак? Ярим кеча. Одамлар ширин уйқуда. Донорларни топиб, қон группаларини аниқлаш учун вақт керак. Шаҳар эса олис. Енгил машина учун ҳам камида икки соатлик йўл.

— Менинг қонимдан ола қолинглар, — дея енгини шимарди болалар касалликлари бўлимининг врачи С. Ваҳобов.

Табиатан босиқ ҳамшира М. Ғаниева:

— Менинг қоним ҳам тўғри келаркан. Мендан ҳам олинглар, — деди.

— Мендан ҳам...

Шу кўйи Г. Турдиева, М. Мирзаева, Л. Раззоқова, К. Бекбоева сингари медицина ходимлари ҳам бажону дил қон беришга рози эканликларини билдиришди. Донор В. Невадчева, беморнинг акаси А. Усмоновлар ҳам қон топширишди. Бу қон беморга куч-қувват, ҳарорат бағишлади. Унинг ҳорғин, сўлғин юзларига қизиллик югурди.

Шундай қилиб, Комсомолобод районидаги Мирзааҳмедов номли совхоз 5-бўлимининг ишчиси Фотимахон Ҳамроқулованинг ҳаёти сақлаб қолинди. Бу — қарийб бир соатга чўзилган оғир операциянинг, врачлар маҳоратининг, совет кишилари саховатининг, фидойилигининг самараси эди.

Беморнинг саломатлиги тобора яхшиланиб боряпти.

А. ВАҲОБОВ.

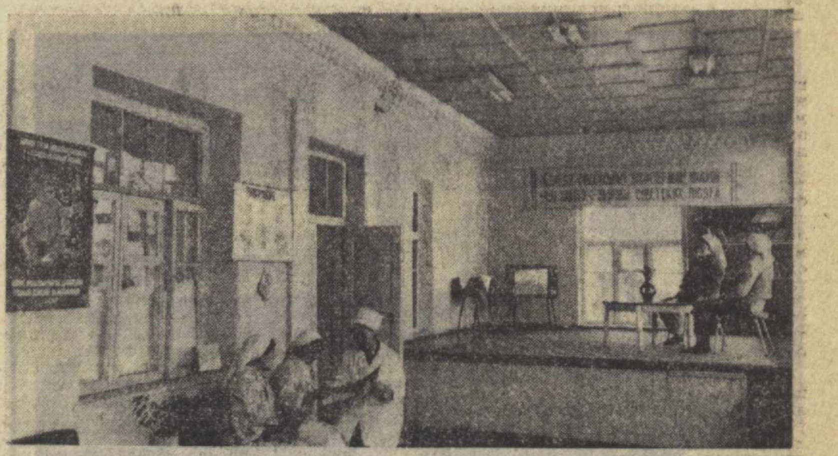

Иштихон районида меҳнаткашларнинг саломатлигини муҳофаза этиш борасида қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Дорихоналар, медицина пунктлари, шифохоналар қурилиб, ишга туширилаётир. Шундай шифохоналардан бири — 50 ўринли профилакторийда ўтган тўққиз ой мобайнида 300 дан зиёд хотин-қиз даволанди.

Суратда шифокор О. Шедибоеванинг даволанувчилар билан суҳбатлашаётган пайтини кўриб турибсиз.

Совет Ўзбекистони
Редакция почтасидан

Муаммо, мулоҳаза ва таклиф

БЕБАҲО ХОМ АШЁ

Севимли ўлкамиз ўзининг «оқ олтин»и билан бир қаторда турли-туман ноз-неъматлари, жумладан қуруқ мева ва майизлари билан ҳам машҳур. Самарқанд, Шаҳрисабз қора ва сариқ зилола майизларининг донғи оламга тарқалган. Айниқса, Фарғона водийсида етиштирилаётган қуруқ мевалар — туршак, баргак, шафтоли, олма ва нок қоқиларини айтмайсизми.

Ҳозир Ўзбекистон мамлакатимизда етиштирилаётган қуруқ меваларнинг қарийб етмиш процентини, майизларнинг тўқсон беш процентини беради. Ҳа, қуруқ мева ва майизларга талаб йилдан йилга янада ортмоқда. Бироқ, ана шу эҳтиёжлар тўла қондириляптими?! Қуруқ мева ва майизларнинг айрим нодир турлари, жумладан «сабза», «соякий» ва бошқалар бозорларда ҳам учрамай қолмоқда.

Ҳозир республикамизда майизбоп узум ва навларининг майдони 16 минг гектардан зиёдроқ бўлиб, уларнинг асосий қисми Самарқанд областидадир. Мутахассислар ҳисобига кўра, биргина Самарқанд областида ҳар йили 12—16 минг тонна майиз етиштириш имкони бор, Фарғона водийсида эса ҳосилга кирган 12 минг гектар ўрик майдони бўлиб, ҳар йили 35—40 минг тонна ҳўл мева етиштириб, 8 — 10 минг тонна қуруқ мева олиш имкониятига эга. Демак, мавжуд хом ашё манбаидан мақсадга мувофиқ фойдаланилса, қуруқ мева ва майизларнинг миқдорини ҳозирнинг ўзидаёқ 2—2,5 марта кўпайтириш мумкин.

Эндиликда республикамиз колхоз ва совхозларида етиштирилаётган узумнинг фақат уч процентигина майиз олишга, етмиш процентдан зиёдроғи эса вино олишга сарфланмоқда. Булар орасида кўпгина майизбоп навлар ҳам бор. Фақат 1978 йилда колхоз ва совхозлар вино саноатига ўттиз минг тоннага яқин майизбоп узум навларини топширди. Ҳатто майиз тайёрлашга ихтисослаштирилган Самарқанд ва Ургут районлари хўжаликлари етиштирилаётган узумнинг учдан бир қисмидан зиёдини мақсадга мувофиқ ишлатмаяптилар.

Бунга сабаб нима? Балки, хўжаликларга узумни сотишга нисбатан узумдан майиз олиш кам даромад келтираётгандир. Амалда бунинг аксини кўрамиз. Ҳисобларга кўра, бир тонна майиздан 823 сўм фойда олиш мумкин экан. Рентабеллиги — 93 процентга тенг. Самарқанд районидаги йирик ихтисослаштирилган Энгельс номли колхоз сўнгги уч йил мобайнида ҳар бир тонна майиздан 880 сўмдан фойда кўрди, шунча узумдан эса 144 сўмдан фойда олди. Хўш, шундай экан, хом ашё базасидан тўла ва мақсадга мувофиқ фойдаланмаслигининг, аҳолининг майиз ва қуруқ меваларга бўлган талаби қондирилмаслигининг боиси нимада? Гап шундаки, хўжаликларда маҳсулотни дастлабки қайта ишлаш, яъни қуритиш, саралаш, тозалаш яхши ташкил этилмаган.

Ачинарлиси шундаки, республикамизда мева ва узумларни қуритишда фан-техника ютуқларидан унумли фойдаланилмаётир. Маҳсулот қуритиш усули бундан юз йил илгари қандай бўлган бўлса, ҳозир ҳам шундай: мевалар сомон билан сувалган майдонларда қуёш нурида қуритилади. Барча меҳнат жараёни қўл кучи билан бажарилади, қуритиш ишлари бир неча ҳафталаб давом этади. Обҳаво паст келган пайтда қуритилаётган аксарият маҳсулот чиқиндига чиқиб кетади. Шунинг учун айрим хўжаликлар хом ашёни эрта қуритишга уринмоқдалар. Натижада олинган маҳсулот сифатсиз бўлиб, хўжаликларга кам даромад келтирмоқда.

Бизнингча, колхоз ва совхозларда хом ашёни дастлабки қайта ишлаш моддий-техника базасини тубдан барпо этиб, янада кенгайтириш керак ва бу жараённи поток-механизмлар асосида ташкил қилиб, ишлаб чиқаришда янги прогрессив технологиячи жорий этиш лозим. Бу масалани ҳал этишга турли тегишли илмий-текшириш ва конструкторлик-лойиҳалаш муассасаларининг эътиборини жалб қилишга тўғри келади. Шуни алоҳида қайд этиш керакки, кўп йиллардан бери республикамизда мева ва узум қуритиш машиналарини барпо этиш устида баъзи илмий-тадқиқот институтлари, олий ўқув юртларининг айрим кафедралари ва бошқалар шуғулланмоқдалар. Бу масала билан М. Т. Уразбоев номидаги механика ва иншоотларнинг сейсмик мустаҳкамлиги, физика-техника институтлари, академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик-узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўрта Осиё озиқ-овқат саноати илмий-текшириш ва лойиҳалаш-конструкторлик институти, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг лабораторияси ва бошқалар шуғулланиб келишади. Узоқ изланишлар натижасида юқоридаги ташкилотлар маҳсулот қуритиш машиналарининг «ўз вариант»ларини ихтиро этиб, илмий ходимлар бу соҳада диссертациялар ёқлаб, гувоҳномалар ҳам олганлар. Лекин бу тадқиқотларнинг бирортаси ҳам амалда ўзини оқламади, натижада хўжаликлар томонидан маъқулланмаётир. Хўш, бунга сабаб нима? Бизнингча, мазкур муассасалар ўзаро ҳамжиҳат бўлиб биргаликда ишлаш ўрнига ҳар ким ўз ҳолича тарқоқ, кам куч ва маблағ билан ишламоқдалар. Ана шу ишларни бирлаштириб турадиган бош ташкилот аниқланмаган.

Юқори сифатли қуритилган маҳсулот етиштиришнинг бирдан бир муҳим йўли ишлаб чиқаришни аграр-саноат интеграцияси асосида ихтисослаштириш ва концентрациялаштиришни ташкил қилишдан иборат. Ҳозир ихтисослаштирилган хўжаликлар маҳсулотнинг фақатгина олтидан бир қисмини бериб, уларнинг асосий қисми аҳоли шахсий хўжалигида тайёрланмоқда. Келажакда маҳсулотни кескин кўпайтиришни ҳисобга олиб, диққатни асосий ихтисослаштирилган йирик хўжаликларга қаратиш керак. Хўжаликларда махсус бригадалар тузиб, қуритиш майдонларини кенгайтириб, уларни тегишли анжом ва техника билан таъминлаш лозим. Хўжалик раҳбарларининг бу соҳадаги масъулиятини янада оширишга тўғри келади.

Қуруқ мева ва майиз кўпайтиришда хўжалик юритишнинг ҳамма омилларидан тўла фойдаланишни даврнинг ўзи тақозо этмоқда. Даставвал планлаштиришни такомиллаштириш, унинг кучини ошириш зарур. Очиғини айтиш керакки, планлаштиришда қуруқ мева ва майиз кўпайтиришга у қадар катта эътибор берилмаётир.

Муҳим масалалардан яна бири, маҳсулот тайёрлаш ишларини такомиллаштиришдир. Чунки бу соҳада ҳам анчагина хўжасизлик мавжуд. Ҳозир маҳсулотни дастлабки қайта ишлаш, жумладан, қуритиш хўжаликларда амалга оширилиб, уларнинг иккинчи ишлови завод шароитида ўтказилади. Қуруқ мевалар Тўрақўрғон қуруқ мева заводига, майизлар эса Самарқанд мева-консерва заводига келтирилиб, бу ерда сараланади, чиқиндилардан тозаланиб, сортларга ажратилади, дезинфекция қилиниб ювилади, яна қуритилиб, идишларга солиниб, тегишли жойларга юборилади. Бу «операция»лар хўжаликларнинг ўзларида бажарилса бўлмайдими? Албатта, бўлади. Бунинг учун йирик хўжаликларда ёки хўжаликлараро корхона, цехлар ташкил қилиш керак, ана шундай қилинса, ортиқча харажатга ва юк ташишга барҳам берилади, ишлаб чиқариш самарадорлиги эса ошади, хўжаликларда меҳнат ва техника ресурсларидан йил давомида тўлароқ фойдаланиш имкони туғилади. Ҳолбуки, масалани бундай ҳал қилиш КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) ва ноябрь (1979 йил) Пленумларида илгари сурилган.

Яна бир муаммо бор. У ҳам бўлса кадрлар масаласидир. Маҳсулотни қуритиш жараёни ғоят масъулиятли, мураккаб, химиявий ва технологик жараёндир. Бунинг учун махсус тайёргарлиги бўлган мутахассислар бўлиши керак. Лекин бундай кадрлар республикамизнинг бирорта ўқув юртида тайёрланмайди. Бу нарса ўз навбатида қуруқ мева ва майиз етиштиришни кўпайтиришда, айниқса уларнинг сифатини оширишда катта тўсиқ бўлмоқда. Шу боисдан тегишли мутахассисларни Самарқанд ва Янгийўл шаҳарларидаги озиқ-овқат саноати техникумларида тайёрлаш пайти келмадимикин?

Яна бир муҳим масала — идишлар масаласи. Ҳозир хўжаликларда хом ашё асосан ёғоч яшикларда, қуритилган мева, майизлар қоп-қанорларда ташилади. Қоп-қанорларда мева ва майиз ташиш уларнинг сифатининг бузилишига олиб келмоқда. Шу сабабли хўжаликларни замон талабига жавоб бера оладиган енгил ва чидамли идишлар билан таъминлаш керак.

Ишончимиз комилки, қуруқ мева ва майиз етиштириш ишларини тубдан яхшилашда тегишли ташкилотлар ўзларининг сўзларини айтадилар.

Х. ҲАБИҚОРИЕВ,
Ўрта Осиё озиқ-овқат саноати ва лойиҳалаш-конструкторлик институтининг бўлим мудири, иқтисод фанлари кандидати.
Қ. ПЎЛАТОВ,
илмий ходим.

БУ ҲАҚДА ЎЙЛАБ КЎРИШ КЕРАК

ТАСКИН БЕРУВЧИ МУОЛАЖА

Ястаниб ётган фусункор тоғларимизда ўсадиган гиёҳлар орасида кийикўт алоҳида эътиборга сазовордир. Кийикўт халқ табобатида томоқ оғриғи, меъда фаолиятининг бузилиши, кўнгил айниши, юрак санчиғи, дил хаприқишида ва кишининг беҳаловатлигида таскин берувчи муолажа сифатида тавсия этилган. Ундан тайёрланган дамлама захм, ичбуруғ, чиллашир ва қабзият хасталикларини даволашда дори-дармон сифатида истеъмол қилиб келинган.

Кийикўт азалдан халқимизнинг суюмли зиравори бўлиб келган. У сабзавот-меваларни сақлашда ҳам қўлланилади.

Аниқ маълумотларга қараганда, кийикўтдан тайёрланган дамлама иштаҳага барака бериб, овқатнинг ҳазм бўлишини тезлаштиради. Бундан ташқари у пешоб ҳайдаш хусусиятига ҳам эга.

Мамлакатимизда кийикўтнинг ўттизга яқин тури мавжуд. Шундан йигирма икки тури Ўрта Осиёда, етти тури эса республикамизда ўсади. Маҳаллий шеваларда уни «жамаласоч», «чўл ялпиз», «хулбайлами», «такаялпиз» («бйш ялпиз») деб ҳам аташади.

Илмий текширишлар шуни кўрсатадики, ўлкамиздаги кийикўт турлари ўзининг шифобахшлиги жиҳатидан бошқа жойларда ўсадиган турларига нисбатан анча афзалликка эга. Бир вақтлар Сойлиқ қишлоғи атрофида кийикўтнинг аъло турлари бор эди. Бироқ, уни асрабавайлаш, кўпайтириш борасида кўнгилдагидек иш олиб борилмаяпти. Кейинги вақтларда негадир бу шифобахш зираворлар жуда камайиб кетди. Зоминда ҳам унинг асл турлари мавжуд эди. Ҳозир бу ерда ҳам кийикўт анча камайиб кетган. Унинг бир қисми шахсий истеъмолчилар томонидан ўзлаштирилиб, пайхон этиб юборилмоқда. Бизнингча, маҳаллий ташкилотлар бу масалага эътиборни янада кучайтирсалар яхши бўларди.

Ўрни келганда шуни ҳам айтиб ўтмоқчимиз. Кийикўт халқимиз орасида ҳар хил ном билан юритилиши туфайли айрим кишилар хатоликка йўл қўядилар. Натижада «қош қўяман деб кўз чиқариш»лари мумкин. Хафақонликка учраган ва тери касалликларига чалинганлар қон босимини тушириш ва тери доғларини кетказиш мақсадида уни суиистеъмол қилишади. Билар-билмас даволаниш эса нохуш асоратларга олиб келади. Буюк табиб ва аллома ибн Сино ўз даврида кийикўтдан нотўғри фойдаланиш туфайли хомиладан айрилиш, пешобда қон пайдо бўлиш каби асоратлар содир бўлиши тўғрисида айтиб ўтган.

Ҳозир республикамизда кийикўтдан оромижон ичимликлар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилмоқда. Кўркам табиатимизнинг ноёб туҳфаси бўлмиш кийикўтни асрабавайлаб, ундан оқилона фойдалансак мақсадга мувофиқ бўлар эди.

М. НАБИЕВ.

Пойтахтдаги «Техслождбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасида кўнгилли халқ дружиначилари иши намунали йўлга қўйилган. Ишлаб чиқаришда ўрнак кўрсатаётган салкам юз нафар дружиначи жамоат тартибини сақлашда Ленин район ички ишлар бўлимига яқиндан ёрдам бермоқда.

Суратда: дружиначилар командири А. Исмоилов бирлашма ишчиси Н. Гордеевага дружиник гувоҳномасини топширяпти.

Газетхонлардан Ш. Иброҳимов ва М. Йўлдошев фотолари.

ШАҲАР ҲУСНИДАГИ ДОҒ

Ташкил этилганига ўн бир йил бўлганига қарамай Учқўрғон шаҳрида сезиларли ўзгаришлар рўй берди. Уч қаватли Советлар уйи, савдо маркази, ресторан, икки қаватли дорихона ва бошқа иморатлар қад кўтарди. Марказдаги бир қанча кўчаларга асфальт ётқизилди. Бироқ мана шу магистрал йўлларга туташ бўлган, шаҳарнинг кўпчилик аҳолиси яшайдиган кўчалар эса, илгари қандай бўлган бўлса шундайлигича қолмоқда.

Асфальтланган марказий кўчалар ҳам беками кўст эмас. Чунончи, Дружба кўчасининг «Пахтакор» стадиони олдидан вокзалгача бўлган қисми ўйдим-чуқур, сувлар тўпланиб ётади. Пушкин кўчасининг йўлаклари талабга жавоб бермайди. Куйбишев кўчасида йўлак бўлмагани учун йўловчилар кўча қоидасига зид бўлса ҳам катта кўчадан юришга мажбур. Навоий, Октябрь кўчаларининг ярми «мендан кетгунча» қабилида асфальтланди. Советская кўчасидан ҳатто машиналарнинг қатнаши амри маҳол. Победа, Тельман, К. Маркс кўчаларида ҳам худди шундай аҳволга дуч келиш мумкин.

Юқорида номлари санаб ўтилган кўчаларнинг ташкил топганига бир неча ўн йил бўлган. Аммо улар илгари қандай бўлган бўлса, ҳозир ҳам шундай. Акмал Икромов кўчасидаги лой тиззага чиқади. У томорқа вазифасини ҳам ўтайди. Ёзда шу кўчага бир келсангиз экинларнинг авжи яшнаганини кўрасиз. Худди шунга ўхшаш Наманган кўчасида ҳам йўлкаларни терак ва толлар билан ўраб олиб, экин майдонига айлантирилганидан ҳайратда қоласиз. Хонадонлар олдида уйилиб ётган тош, ғишт ёки тупроқлардан дилингиз ранжийди.

Автобус бекатлари шаҳар марказининг ҳамма жойларида ҳам бор, деб бўлмайди. Борларининг кўпчилигида эса скамейкалар йўқ. Андижон, Коммуна, Қурбоналиев кўчаларидаги бекатларда худди шундай манзарани кўриш мумкин.

Шаҳар деб номланган Учқўрғонга республикамизнинг бошқа областларидан ҳам меҳмонлар кўплаб келиб туришади. Меҳмонларнинг дастлабки қадам ранжидаси шаҳар вокзалидан бошланади. Автовокзалга келиб тушган ҳар бир киши уни кўрибоқ, кўзи қувонмайди. Ўн квадрат метрдан иборат бўлган автовокзал биносининг ярмидан кўпроғини касса эгаллаган. Қолган қисми эса атрофи очиқ айвонча бўлиб, унинг устунларига уч жуфтгина скамейка михлаб қўйилган. Унинг ташкил этилганига йигирма йилдан ошган бўлса-да, йўловчилар учун қулай шароит яратиб бериш масаласи мутасадди ташкилот раҳбарлари эътиборидан четда қолиб келяпти.

Маълумки, светофор шоферларни ҳам, пиёдаларни ҳам тўғри ҳаракатга солувчи восита ҳисобланади. Учқўрғон шаҳрида мана шу восита бундан олти йил аввал Ленин кўчасида икки жойга ўрнатилган бўлди-ю, у ҳам бир йилча ишлади, холос. Светофор шаҳарнинг бошқа чорраҳаларида ҳам бўлиши жуда зарур.

Юқоридаги камчиликлар ҳақида район газетасида «Шаҳар номига ярашмайди» деган сарлавҳа остида танқидий мақола босилди. Бироқ шундан кейин ҳам кўчаларни ободонлаштириш бўйича айтарли иш қилинмади. Шаҳар Совети ижроия комитети, коммунал хизмат кўрсатиш хўжалигидаги ўртоқлар шаҳарни ободонлаштириш масаласи хусусида жиддий ўйлаб кўрадиган вақт келмадимикин.

Ж. УМАРОВ,
Наманган области.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 35 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ДЎСТЛИК РИШТАЛАРИ

Яқинда Запорожье шаҳридан Бувайда районидаги Тоғлиқ қишлоғига хат келди. Бу хатни менга жанговар қуролдош дўстим Иван Дмитриевич Голошчапов йўллаган эди. Иван Дмитриевич Запорожье шаҳар, Марказий бульвар кўчаси, 3-уй, 60-квартирада яшайди. У 18-танк корпусининг 32-мотоўқчи бригадасида фашистларга қарши мардона жанг қилган мерган артиллериячи Холиқовни топишда ёрдам беришни сўраган. Афсуски, мен Холиқовнинг исмини ҳам унутганман, адресини ҳам билмайман.

Балки қуролдош дўстим илтимосини бажаришда газетхонлар ёрдам беришар.

Э. УСМОНОВ,
Бувайда районидаги Киров номли колхоз.

ВЕТЕРАНЛАР УЧРАШУВИ

1942 йил августида Тошкентдаги ҳарбий билим юртини битирганимиздан сўнг мен билан қўқонлик Солиев, Бобоев, қувалик Мирзаев 97-ўқчи дивизиянинг 136-ўқчи полкига йўлланма олдик. Мен шу полкдаги 9-ротага командирлик қилдим.

Дивизия Ғарбий фронтдаги 16-армия составида бўлиб, полкимиз Думиничи районида мудофаада турарди. 1943 йил 22 февралда 16-армия ҳужумга ўтди. Шу ҳужум вақтида, Пустинка қишлоғи учун бўлган жангда яраландим.

Кейинчалик 119-ўқчи дивизиянинг 365-полкида жанг қилдим. 97-ўқчи дивизия эса 1943 йил июнь ойида 83-гвардиячи дивизияга айланди. Ғалаба байрамини Бухарестдан 25 километр четдаги аҳоли пунктида кутиб олдим.

Ўтган йили собиқ 83-гвардиячи дивизия ветеранларининг Улан-Удэдаги учрашувида Солиев ва Мирзаев уруш вақтида ҳалок бўлганлигини эшитдим. Дивизия ветеранлари Буюк Ғалабанинг 35 йиллигини дивизия озод қилган охирги шаҳар — ҳозирги Калининградда кутиб олиш режасини туздилар. Ўзбекистонлик ветеранларни бундан хабардор қилиш менга топширилди.

Азиз қуролдошлар! 97-ўқчи дивизия ветеранлари, қачон ва қаерларда жанг қилганингиз ҳақида бизни хабардор қилишингизни сўраймиз.

И. УМРЗОҚОВ,
истеъфодаги капитан.

ҚАЛБДАГИ ИЗЛАР

Фашизм бошлаган уруш совет кишилари бошига не-не мусибатлар солмади. Уруш из қолдирмаган бирор оила бўлмаса керак. Бизнинг оиламиз ҳам бундан мустасно эмас.

Менинг катта акам Мўмин Хўжаев Москва остонасида фашистлар билан юзма-юз олишувда ҳалок бўлган. Иккинчи акам Поччахон Хўжаев матрос эди. У хизмат қилган кема фашистларнинг ҳаводан ҳужумида қаттиқ шикастланиб, чўкиб кетган. Учинчи акам Изатилла 1943 йил охирида Болтиқбўйи шаҳарларидан бири учун қонли жангда ҳалок бўлган. Тўртинчи акам Ҳасан Сталинград жангларида қатнашиб, оғир ярадор бўлган. У биринчи группа инвалиди.

Мен ўзим Ленинград шаҳрини ҳимоя қилишда қатнашдим. Қамалда қолган шаҳар аҳолисининг мислсиз матонатини ўз кўзим билан кўрганман. Урушнинг охиригача жанг майдонларида бўлиб, 1945 йил октябрида она-юртимга қайтганман.

Совет кишилари қалбида уруш қолдирган излар сира йўқолмайди. Шунинг учун ҳам биз, фронтчилар Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг тинчлик, халқлар хавфсизлиги йўлидаги куч-ғайратини қадрлаймиз, қўллаб-қувватлаймиз.

Тўрахон ХЎЖАЕВ,
Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани.
Қўрғонтепа районидаги Ильич қишлоғи.

БЕҲАД МИННАТДОРМИЗ

Шаҳримиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг моддий-маиший шароитини яхшилашнинг қўшимча чоралари тўғрисидаги қарорини қизғин маъқуллаб кутиб олдилар.

Биз, собиқ фронтчиларнинг меҳнат қилишимиз, дам олишимиз, саломатлигимизни тиклашимиз учун ҳамма шарт-шароит яратиб берилмоқда. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари — Ватан ҳимоячилари тўғрисидаги доимий ғамхўрликлари учун жонажон Коммунистик партиямизга ва Совет ҳукуматига минг раҳмат.

В. НАУМОВ,
Улуғ Ватан уруши ветерани.
Қўқон шаҳри.

* * *

Шунингдек, Андижон область Жалолқудуқ районидаги Серго Орджоникидзе номли совхоздан Улуғ Ватан уруши инвалиди **Т. Аҳмедов**, Одесса областидан **М. Кислов** ўз хотираларини ёзиб редакцияга юборган бўлса, Пахтакор районидан **С. Мўминқулов**, Деҳқонобод районидан **С. Янгибоев**, Ғиждувон районидан **Т. Мақсудов**, Наманган шаҳридан **А. Иброҳимов**, Ўзбекистон районидан **Ю. Маматқулов**, Андижон районидан **А. Раззоқов** ва бошқа ўртоқлар совет кишиларининг Улуғ Ватан уруши жанггоҳларида кўрсатган жасоратини фашист босқинчиларига қарши жангларнинг иштирокчилари жанговар фаолияти мисолида тасвирлаб берганлар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

САМАРҚАНД ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

Охунбобоев номли кўн заводи ишчиларидан бир группасининг корхонада социалистик мулк талон-торож қилинаётганлиги ҳақидаги хати текшириб чиқилди. Текширишда хатда кўрсатилган фактлар қисман тасдиқланди. Участка мастери Б. Сайфиев ўтган йил 30 декабрда вентиляция камерасига 628 килограмм жунни яшириб қўйган. Мастер Б. Сайфиев вазифасидан бўшатилди ва унинг устидан тўпланган материаллар Сиёб район прокуратурасига топширилди.

КОСОН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

Гражданин О. Ғойибназаровнинг Пўлати қишлоғида ер ости сувларининг юқори кўтарилиши натижасида мевали дарахт кўчатларининг қуриб бораётгани ва шахсий уйларни заҳ босаётгани ҳақидаги шикоят хати текширилди. Текширишда хатда кўрсатилган фактлар тасдиқланди.

Пўлати қишлоғидаги ер ости сувларини пасайтириб, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш юзасидан чора-тадбирлар белгиланди. «Шарқ юлдузи» колхозидаги саккиз километр узунликда коллектор ва дренажларни реконструкция қилиш, янгидан 16 километр узунликда коллектор, дренажлар ўтказиш лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрланиб, «Кашкадарьяводстрой» ва «Искангарканалстрой» сув хўжалиги қурилиши трестларининг 1980 йил планига киритилди.

МАРҒИЛОН ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Шаҳардаги медицина билим юрти студентларининг мазкур ўқув даргоҳи ошхона ва буфет ходимлари томонидан савдо қоидалари қўпол равишда бузилаётганлиги ҳақидаги хатида баён этилган фактлар текширилганда қисман тасдиқланди. Марғилон шаҳар умумий овқатланиш тресги буйруғига кўра, ошхона ошпази Собироега ва буфетчи Т. Мусобоевага совет савдоси қоидаларини бузганлиги учун огоҳлантириш берилди. Ошхона ишлари устидан назорат бўшаштириб юборилганлиги учун корхона хўжалик ҳисоби мудири Г. Бозоровга маъмурий чора кўрилди. Текшириш натижаси умумий овқатланиш ходимлари ўртасида муҳокама қилинди.

ВАЪДАБОЗЛИК ҚАЧОНГАЧА?

Ғўс қишлоғи Ургут районидаги энг қадимий ва навқирон қишлоқлардан бири. Бу ерда салкам тўққиз минг аҳоли истиқомат қилади. Қишлоқнинг қоқ ўртасидан Ғўс сойи оқиб ўтади. Сойнинг кўприги бор-у, лекин ундан ўтиш амри-маҳол. «Нега?» — деб сўрарсиз. Чунки район йўл қурилиши идораси раҳбарлари бундан роса уч йил бурун Ургутни Ғўс билан боғлайдиган йўлни асфальт қилишмоқчи бўлиб, яхши ният билан иш бошлаган эдилар.

Шу йил январь ойида тракторчилар келиб, «йўлни текислаймиз» деб, уни ағдар-тўнтар қилиб кетишди. Кўприкнинг усти қалин балчиқ билан қопланганидан қишлоқ аҳли ва транспорт бу ердан юролмай қолди. Ваъдабоз йўл қурилиши идораси раҳбарлари эса «бу ишни эртага бажарамиз, индинга битдирамиз» деб уч йилни ўтказиб юбордилар.

Ҳурматли редакция! Юқорида баён этилган камчиликларни бартараф этишда қайси ташкилот енг шимариб ишга киришаркин, шуни аниқлаб берсангиз? Зора, шундан кейин ишлар юришиб кетса...

Қишлоқ аҳолиси номидан:
Н. ИСМАТОВ.

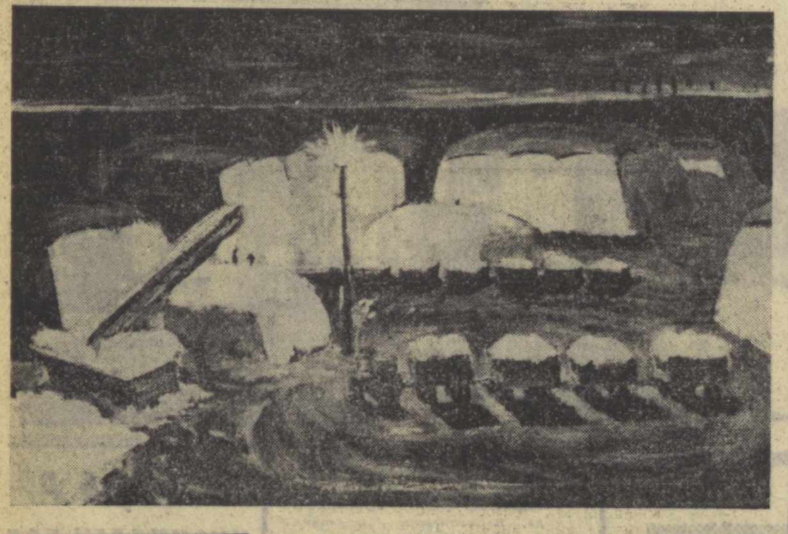

РАССОМЛАРНИНГ ПОЛОТНОЛАРИДАГИ ЙИЛНОМА

Ўзбекистон ССР санъат музейида очилган кўргазмада уч юздан кўпроқ асар — сурат, графика, плакат, ҳайкалтарошлик, каштачилик асарлари намойиш қилинмоқда. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига ташкил этилган кўргазма янги ҳаёт учун, ўлкани яшнатиш учун олиб борилган курашнинг ўзига хос йилномаси бўлди.

Рассомларнинг уч авлоди гўё бир истеъдодли уч автор каби бир мўйқалам, ягона илҳом билан ана шу йилномани яратгандек туюлади. Бу йилноманинг ҳар бир саҳифасида ленинча тақдир соҳиби бўлган кишиларни кўрамиз. Бу ерда кекса авлод рассомларининг асарлари (Ўзбекистонда тасвирий санъатнинг қарор топиши ва ривожланиши шу рассомларнинг номлари билан боғланган), ўрта авлод мўйқалам усталарининг картиналари намойиш этилмоқда, ана шу картиналарнинг кўпчилиги республика музейи коллекцияларинигина безатиб қолмай, шу билан бирга бутун мамлакатимизда ва чет элларда ҳам таҳсинга сазовор бўлди. Кўргазмада ёш авторларнинг полотнолари ҳам кўплаб намойиш этилмоқда.

Экспозицияда Ўзбекистон рассомларининг ленинномаси — Ильич образи марказий ўринни олган. П. Беньков, В. Уфимцев, Л. Абдуллаев, Р. Аҳмедов, Н. Қўзибоев шу образни яратишган.

Мазкур йилномада ҳақиқатан ҳам ноёб саҳифалар бор. Шулардан бири йигирманчи йиллар плакатларидир. Эҳтимол ҳозирги кунда улар Ўзбекистон ССР санъат музейи ходимлари тўплаб реставрация қилган бу ранг-баранг, қимматли варақалар бирмунча оддий ва содда бўлиб кўриниши мумкин. Лекин улар ўз даврининг руҳи, ғайрат-шижоати, революцион кайфиятини аниқ ифодалайди. «Йўқолсин паранжи!», «Маданий уй учун», «Ўқиш — зиё», «Пахтанинг бир чаноғини ҳам ерда қолдирмаймиз» деган хилма-хил мавзудаги плакатлар, график варақалар илк бор мана шундай яхлит коллекция тарзида намойиш этилмоқда.

Тўқимачилик комбинатининг стахановчи ишчиси Солихўжаеванинг скульптура портрети ҳам илк бор кўргазмага қўйилди. Рассом В. Лавров (у ёшлигида Владимир Ильичнинг расмини унинг ўзига қараб туриб бир неча марта чизган эди) уруш вақтида Тошкентда, эвакуацияда бўлган вақтида ана шу ҳайкални ясаган эди. Бу асар ҳанузгача томошабинларга маълум эмас эди.

Ер олаётган деҳқонлар... Эҳтиросли жангчи шоир Ҳамза. Паранжиларини ўтга улоқтираётган аёллар. Қишлоққа келган биринчи ўқитувчи. Фронтга жўнаб кетаётган солдат. Қўрикда очилган биринчи жўяк. Космосни орзу қилаётган болалар... Хуллас, республика рассомлари мамлакат ҳаётини яратувчи кишиларни, катта ва кичик воқеаларни тасвирлаганлар.

(ЎзТАГ).

ҲАР БИР МИКРОРАЙОНДА, УЙДА, ҲАР БИР ҚИШЛОҚДА СПОРТ МАЙДОНЧАСИ БЎЛСИН

АХБОРОТ

БУХОРО

ОЛИМ ЮБИЛЕЙИГА

Буюк аллома Абу Али ибн Сино туғилиб ўсган Афшона қишлоғида муҳташам китоб магазини қурилиб, фойдаланишга топширилди. Кенг, ёруғ заллардаги китоб жавонларида совет ва жаҳон адабиётининг дурдоналаридан намуналар қўйилган. Китоб магазини сиёсий, бадиий, қишлоқ хўжалигига доир, фан-техника, болалар адабиёти каби бўлимлардан ташкил топган.

Магазинда китоб мухлисларидан янги китобларга буюртмалар ҳам қабул қилинади. Бу ерда ибн Сино юбилейи шарафига китобсеварлар билан ёзувчиларнинг, фан, маданият арбоблари ва ишлаб чиқариш илғорларининг учрашувлари ўтказилаётир, китоб кўргазмаси ташкил этишга қизғин тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Келгусида бу ерда китоб сайиллари, шеърхонлик, қизиқарли суҳбат оқшомлари, китоблар ҳақида мунозара ва мулоҳаза кечалари ўтказиб туриш ҳам мўлжалланмоқда.

ШОВҚИНСИЗ ДАСТГОҲЛАР

Созловчи Александр Кожанов чап қўлини кўтариб, «диққат» деган ишорани билдириши билан корпусдаги ишчилар беихтиёр жим бўлиб қолишди. Созловчи қизил тугмачани босган ҳам эди, турнакатор дастгоҳлар ҳаракатга кирди. Ҳаракатга кирди-ю, лекин механизмлардан тиқ этиб овоз чиқмади.

— Ажабо... Ана буни дастгоҳ деса бўлади, қойил, —деб юборишди бир овоздан тўқувчилар.

Бухоро тўқимачилик комбинатининг 5-тўқув цехида «СТБ —2—250» маркали янги хил шовқинсиз тўқув дастгоҳларининг тажриба группаси ана шу тарзда ишга туширилди. Цех ишчилари янги дастгоҳларни қувонч билан қабул қилиб олишди. Улар ўша куниёқ ўн минг погон метрдан зиёд сифатли газлама тўқиб чиқардилар.

ОҚИНЛАР КУЙЛАГАНДА

Томди районининг Карл Маркс номли қоракўлчилик совхози оқин-чўпонларининг анъанавий анжумани бўлиб ўтди. Бунда чўпонлар халқ мақол ва маталлари ҳазил-мутоиба, куй-қўшиқларидан айтишиб, кўнгил очдилар. Галдаги айтишувда совхознинг илғор чўпони, ҳаваскор шоир Ўстелбой Утеповнинг олдига ҳеч ким тушолмади. У дўмбирасини қўлига олиб қадрдон юрти, Қизилқум чўллари ва унинг меҳнатсевар чорвадорлари ҳаётидан жўшиб куйлади. У бу айтишувда ғолиб чиқди.

У. Утеповнинг меҳнат кўрсаткичлари ҳам диққатга сазовор. У ўтган йили ўз боқимидаги совлиқларнинг ҳар юзтасидан 170 тадан қўзи олди. Жами 517 бош қўзини ўстиришга қолдирди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АПТЕКА ИШГА ТУШДИ

Каттақўрғон районидаги Пайшанба қишлоғида замонавий икки қаватли аптека биноси қуриб, ишга туширилди. Аптека 58 хонадан иборат. Унда йиғилишлар ўтказиладиган катта клуб бўлиб, врачлар, фармацевтлар бунда тез-тез йиғилиб, янги дори-дармонлар, уларни тайёрлаш усуллари билан танишадилар. Бу ер турли кечалар, йиғилишлар ўтказишга ҳам мослаштирилган.

Аптекани райондаги 48-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари бунёд этдилар.

Б. САФАРОВ.

МОСКВАДА КЎРГАЗМА

ОРОЛ ЖИЛВАЛАРИ

Ватанимиз пойтахти Москванинг Дзержинский райони билан Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашларининг дўстлик алоқалари ярим асрдан буён давом этиб келмоқда. Москваликлар қорақалпоқ диёрида деҳқончилик ва саноатни янада ривожлантиришда ёрдам кўрсатаётган бўлсалар, саҳий ўлка меҳнаткашлари пойтахтликлар дастурхонига ширин-шакар нозу неъматлар етказиб беришмоқда.

Дзержинский районидаги «Калибр» заводи маданият уйида Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Николай Корниловнинг кўргазмаси очилди. Н. Корнилов изланувчан мўйқалам соҳиби. Унинг расмларида замондошларимизнинг меҳнати ва жасорати тасвирланади. Унинг суратлари Москва ва Ленинградда, Олмаота ва Фрунзеда, Омск ва Барнаулда эълон қилинган. Қардош социалистик мамлакатларнинг турли нашрларида ҳам рассомнинг асарлари босилиб чиққан.

Кўргазмага келувчилар қорақалпоқ диёрининг тарихини акс эттирувчи суратлар билан қизиқиб танишадилар. Тахиатош гидроузели бунёдкорлари ҳаётидан олинган лавҳалар бадиий дид билан ишланган.

«Калибр» заводи маданият уйида кўргазма очилишидан олдин у журналистларнинг Марказий уйида намойиш этилди. Бу ерда рассом Н. Корниловнинг пойтахтлик ижодий ходимлар билан учрашуви бўлиб ўтди.

Н. Корнилов чизган бу суратларда сиз қорақалпоқ «оқ олтин»и хирмонини ва нукуслик боғбонни кўриб турибсиз.

КАЙФИЯТ ВА САМАРАДОРЛИК ВОСИТАСИ

Қўрғонтепа районидаги физкультура ва спорт ишлари ҳақида сўз очилса, кўпроқ «Савай» совхоз-техникумини тилга олишади. Бу бежиз эмас. Дарвоқе биз хўжалигимизда спорт ишларини ибратли йўлга қўйишга ҳаракат қилмоқдамиз. Бу борада қўлга киритаётган ютуқларимиз ҳам чакки эмас. Чунончи, бир неча йилдан бери район бўйича пешқадамлик қилиб келяпмиз. Хўжалик аъзоларининг аксарияти спортга ихлос қўйганлардан. ГТО нормативларини топшириш тўғри ташкил этилган.

Ҳозир хўжалик аъзоларидан беш нафари спорт мастери унвонига эга. 15 киши спорт мастерлигига номзод ҳисобланади. 120 нафар 1-разрядли, 300 дан ортиқ 2-разрядли спортчиларимиз бор. Хулоса қилиб айтганда, биз физкультура ва спорт ишларига эътибор бериш билан қишлоқда турмуш маданиятини янада юксалтиришга эришяпмиз. Жисмоний тарбияга жалб қилинган ишчиларнинг саломатлиги мустаҳкамланмоқда, кайфиятлари яхшиланмоқда. Болаларда эса катта спортга ҳавас ортяпти. Физкультура-спортнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш билан қишлоқ жойларда жисмоний тарбиянинг оммавийлигини таъминлаш мумкинлигини хўжалигимиз мисолида яққол кўриш мумкин.

Х. ҚЎЛДОШЕВ,
«Савай» совхоз-техникуми партия комитетининг секретари.

КАМОН ОТИШ:

МУНОСИБ НОМЗОД

Моҳир камончи, халқаро классли спорт мастери тошкентлик Наталья Бутузова Москва Олимпиадасига муносиб номзод эканини амалда кўрсатяпти. У мавсум бошидан бери қатор мусобақаларда юқори натижаларга эришиб, эътибор қозонмоқда. Наталья куни кеча Ереванда ниҳоясига етган халқаро анъанавий мусобақада ҳам маҳорат кўрсатди. Венгрия, ГДР, Италия, ГФР, ЧССР, Корея, Румыния, Финляндия, Швеция, Югославия ва СССРнинг 110 нафар спортчиси иштирок этган мазкур мусобақада вакилимиз ғолиблик қилди. У мусобақанинг биринчи куниёқ, 60 ва 70 метрдан нишонга олиш баҳсларида илдамлаб олди. Иккинчи куни мавқеини мустаҳкамлади ва ғалабани қўлга киритди. Таниқли камончилардан К. Лосаберидзе ҳамда Натальянинг ҳамшаҳри О. Роговалар ҳам фахрли ўринларни эгаллашди.

ПОЛК БАЙРОҒИ

Ленинград фронтининг қўшинлари Пулково районида ҳужумга ўтиб, 1944 йилнинг 19 январида Красное селони штурм билан эгалладилар. Бу жанглар давомида 44-армия составидаги полковник Бурмистров бошлиқ ўқчи дивизиянинг жангчилари алоҳида хизмат кўрсатдилар. Уларнинг айримлари орден ва медалларга тақдим этилдилар. Булар орасида Ширинбек Оразимбетов ҳам бор эди. Полк дам олишга чиққан куннинг эртасигаёқ полковник уни ўз ҳузурига чақирди.

— Буйруғингизга биноан етиб келдим, ўртоқ командир!

— Туғилган жойингиз?

— Чимкент областининг Олғабос районидан.

Полковник мийиғида кулиб қўйди. У стол атрофида ўтирган штаб ходимларига бир қараб олди-да, ҳазил тоифа гап қотди.

—Демак, Сиз Олғабос районидан. Тушунарли. Шунинг учун ҳамма вақт олдинга интилар, экансиз-да. У ўрнидан туриб сейфни очди-да, «Жасурлиги учун» медалини олиб, солдат кўкрагига тақиб қўйди.

— Балли азамат, мана шундай жанг қилиш керак! — деди у елкасига қоқар экан. Шу куни Ширинбек юртига — Карл Маркс номли колхозга хат жўнатилди. Бу хатда Ширинбекнинг кўрсатган жасорати ҳикоя қилинган эди.

....Красное село учун қаттиқ жанглар бошланиб кетди. Бу жангда командир оғир яраланиб сафдан чиқди. Шу пайт фашистлар ҳужумга ўтиб, полк турган позицияга ёриб кирдилар. Солдатлар тартибсиз равишда чекина бошладилар. Ширинбек командир ўрнини босиб, парокандаликнинг олдини олди. Пулемёт нуқталарини керакли мўлжалга тўғрилади. Дивизия штаби билан алоқа боғлади. Командири Бурмистров таклифи билан бошқа тадбир чоралари ҳам амалга оширилди. У жангчиларга қараб:

— Бир қадам ҳам орқага чекиниш йўқ, янги кучлар келгунча позицияни сақлаб қоламиз! — деди у қатъий равишда.

Душман яна ҳужумга ўтгач, фашист галаларини яқин келтириб, ҳамма қуроллардан ўт очишга буюрди. Қаттиқ олишувлардан сўнг душман ҳужуми қайтарилди. Шу пайт қирувчи самолётларимиз мадад бериб қолди. Бунинг натижасида жангчиларимиз Красное селога киришга муваффақ бўлдилар.

Эртаси куни полкда партия мажлиси чақирилди. Ширинбек Оразимбетовни партия сафига қабул қилдилар. Шу кундан бошлаб солдат номи тилларда достон бўлиб қолди.

Кунлардан бир кун унга жуда ҳам масъулиятли вазифа юклатилди. Қўмондонлик режасига кўра Фин қўлтиғида Пейне деган оролга денгизчилар десанти туширилиши керак эди. Командир Оразимбетовга полк байроғини топширар экан, қандай бўлмасин бу оролни биринчи бўлиб эгаллаш зарурлигини уқтирди.

Тонг саҳарда денгизчилар катерларда орол томон суза бошладилар. Денгиз сатҳи туман билан қопланган, ҳатто бир қадам наридаги нарсани кўриш амри маҳол. Бу ҳол тонг ёришганга қадар қулай позицияни эгаллаш имкониятини берса ҳам, лекин десантчилар учун ҳаракат қилишни қийинлаштириб қўйди. Оролга яқинлашиб келган эдиларки, бирдан отишма бошланди. Фашистлар сезиб қолишди, шекилли, ҳамма қуроллардан ўт ёғдира бошлашди. Ширинбек қирғоққа чиқиб олди-да, солдатларга тошлар панасига беркинишни буюрди. Ўзи эса душман ракетаси ёруғида оролни кузата бошлади. Шу пайт фалокат юз берди. Десантчилар командири ҳалок бўлди. Унинг ёрдамчиси оғир яраланди. У тушган катердаги жангчилардан уч киши қолди, холос. Ширинбек ўзини йўқотмай, операцияга раҳбарлик қила бошлади. У радио орқали Катта ер билан боғланиб, мадад кучлари юборишларини илтимос қилди. Тонг ёришиши билан осмонда бомбардимончи самолётлар пайдо бўлди. Улар ўт очиш нуқталарини яксон қила бошладилар. Артиллерия ҳам ишга тушди. Кўз очиб юмгунча Пейне ороли олозга бурканди. Тош панасида беркиниб ётган десантчилар ҳужумга ўтишди. Олдинда полк байроғини баланд кўтарган ҳолда Ширинбек борарди. Орол қўлга киритилди. Орага жимлик чўкди. Лекин бу кўпга чўзилмади. Фашистлар куч тўплаб яна қарши ҳужумга кўтарилдилар. Шунда десантчилар қўшни оролга чекиниш ҳақида буйруқ олишди.

Изғирин шамол ярадор жангчиларнинг инграган овозларини олиб келди. Жангчининг юраги бир оз сесканди. Совуқ баданини жунжитиб, суякларигача бориб етди. Шундай бўлса ҳам у кийимини ечиб байроқни ичидан ўраб олди ва тошларни паналаб кирғоқ томон йўл олди. Бу пайт уни бир оз ваҳима ҳам босди. У фақат муҳим топшириқнинг бажарилмай қолиш хавфидан қўрқарди, холос. Шу пайтда унга бутун полк қараб тургандай туюлди. Ахир, бу байроқда полкнинг шон-шуҳрати мужассам. Унда Ватан учун жонидан кечган азамат полкдошларининг қони бор-ку. У байроқни қучоқлаган ҳолда судралиб борарди. Душман томонидан ёғдирилаётган ўқлар денгиз сатҳини тўлқинлантирмоқда эди. У охирги ўқни ишга солай деган ҳам эдики, унинг ёнига бир катер келиб тўхтади. Денгизчининг йўғон овози эшитилди:

— Катерга чиқинг, мен сизни олиб кетгани келдим.

— Қаерга? — жон ҳолатда сўради ундан Ширинбек.

— Штабга! — жавоб қилди у.

Эрта билан кўз очгач, ўзини палатада кўрди. Унинг атрофини оқ халатли кишилар ўраб олган эди. Ҳамширалардан бири генерал келаётганини айтди. Унинг ёнида ётган ярадорлар орасида ғала-ғовур бошланди. Бир оздан кейин палатага савлатли бир киши кириб келди.

— Салом, азаматлар! — ялписига сўрашди у ярадорлар билан. Солдатлар унга ҳарбий одат бўйича сиҳат-саломатлик тиладилар.

У Ширинбек Оразимбетовни сўради.

— Мен, ўртоқ генерал!— ётган жойида бош кўтариб жавоб қилди у. Генерал овоз чиққан томонга юрди. Унинг қаршисида оқ кўйлак кийган, пешанаси бинт билан боғланган, ҳорғин юзли солдат жилмайиб турарди.

— Баракалла! Сиз полк байроғини сақлаб қолдингиз! Қўмондонлик номидан ташаккур эълон қиламан!

— Совет Иттифоқига хизмат қиламан!

Кутилмаган бу воқеадан унинг кўзларига ёш қалқди. Генерал унга «Қизил Юлдуз» орденини топширар экан Ширинбекнинг қувончи вужудига сиғмасди.

Т. ЭРНАЗАРОВ,
Улуғ Ватан уруши ветерани.

ФУТБОЛ:

ЯРИМ ҲИМОЯЧИНИНГ ИБРАТИ

Олий лига командалари мамлакат чемпионатининг учинчи тур ўйинларини ўтказишди. Бу сафарги учрашувлар ҳам дарвозаларга кўпроқ тўп киритилиши билан диққатга сазовор бўлди. «Шахтёр» футболчилари учрашувни сафарда ЦСКА командаси билан ўтказиб (3:1), бешта очко билан пешқадам бўлиб олишди. Москвалик диномочилар ҳам шунча очко тўпладилар. Диномочилар киевлик клубдошларини қабул қилиб (1:0), муваффақият қозондилар. «Пахтакор» футболчилари дастлабки сафар учрашувини Минскда ўтказдилар. Учрашув мухлисларда яхши таассурот қолдирди. Ўттизинчи минутда динамочи Прокопенко ҳисобни очди. Ўйиннинг 44-минутида майдон эгаларининг хатоси билан 11 метрли жарима тўпи белгиланди. Лекин Нечаев ҳисобни тенглаштириш имкониятини бой берди. 65-минутга борганда Н. Нортожиев командадошининг хатосини тузатди. У Н. Амриев ҳамкорлигида дарвозани аниқ нишонга олиб, ҳисобни тенглаштирди. Бу ярим ҳимоячи Нортожиевнинг учинчи тўпидир. Шундай қилиб, умидли футболчи Н. Нортожиевнинг шижоаткорлиги туфайли команда мавқеи бирмунча мустаҳкамланди.

Қолган ўйинларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Қайрат» —«Арарат» — 1:1, «Кубань» — «Динамо» (Тб) — 2:2, «Зенит» — «Нефтчи» — 1:0, «Торпедо» — «Черноморец»— 1:0, «Спартак» — «Карпат»— 3:0, «Локомотив» —СКА—2:2. Уч тур мобайнида жами 57 та тўп киритилди. Биринчи турда дарвозалар 13 марта ишғол қилинган эди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Сизга манзур шеърлар. 10.35 — Сел. Бадиий фильм. 11.40 — Ҳужжатли фильмлар. 12.05 — И. С. Бах. Фильм-концерт. Концерт тугагач янгиликлар. 14.55 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильм. 16.00 — Ёш спортчининг катта майдони. 16.30 — Чашма. Фильм-концерт. 17.00 — Қиличбозлик бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари. 17.30 — Мунозара — клуб. 18.40 — Қишлоқ: ишлар ва муаммолар 19.10 — Дунё воқеалари. 19.25 Катти Клавихо рақсга тушади. 19.45 — Врач суҳбатлари. 20.15 — Сарсонлик саргардонликда. Бадиий фильм 10-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталари. Кўрсатув тугагач дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.20 — Ёш куч. 18.50 — Миллионлар ленинча университети. 19.10 — Ленин альбоми. 19.30 — Ахборот. 19.45 — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ёш ижрочилар концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Чигитни тез ва соз экайлик. 22.20 — Интернационал шеърият кечаси.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Она тили. 20.55 — Реклама. 21.10 — Физика. 22.10 — Она шаҳрим — Тошкентим.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 —Гуллаётган Ўзбекистон. 9.30 —Шу куннинг қўшиқлари. 12.10 —Улар биринчилардан эди. 12.20 — Ленинча вахта илғорларининг талабларига биноан концерт. 12.50—Меҳнат байрамига ҳозирлик кўрмоқдамиз. 13.00 — Чорвадорларнинг ажойиб анъаналари. 13.30 — Меҳнат баҳори. 14.00 —Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 18.50 —Республика ёшларининг меҳнат шижоати. 19.40 — Ғижжак ва танбур оҳанглари. 20.25 — Янги музикали ёзувлар. 21.00 — В. И. Ленин коммунистик меҳнат ҳақида. 21.10 — Миртемир. Ленин табассуми. 21.30 — Чорвадорлар учун концерт. 22.30 — Лирик қўшиқлар. 23.20 — Тинглаб дам оламиз.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЛОЛА»-ҲАММА УЧУН

Агар мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган упа-элик маҳсулотлари намуналарини бир жойга йиғадиган бўлсак, ҳавода бир вақтнинг ўзида етти юз хилдан ортиқ хушбўй ҳид таралади.

Бизнинг корхоналаримиз одеколон ва атирларнинг ана шунча хилини ишлаб чиқармоқда.

ТОШКЕНТ УПА-ЭЛИК-КОСМЕТИКА ФАБРИКАСИНИНГ МАҲСУЛОТЛАРИНИ КЎПЧИЛИК СЕВИБ ХАРИД ҚИЛМОҚДА.

БУ МАҲСУЛОТЛАР ОРАСИДА УПА-ЭЛИК-КОСМЕТИКА СЕРИЯСИДАГИ «ЛОЛА» МУНОСИБ ЎРИН ЭГАЛЛАГАН.

«ЛОЛА» — БУ ҚЎЛГА СУРИЛАДИГАН КРЕМ, ШАМПУНЬ, ОДЕКОЛОН, АТИР, УПА, ТИШ ПАСТАСИ ДЕМАКДИР.

Қўлга суриладиган «Лола» кремининг таркибида цигерол, ланолин, зайтун мойи бор бўлиб, қўл терисини юмшатади. Бу крем бизнинг саноатимизда ишлаб чиқарилаётган ҳамма кремлар орасида энг яхшиси деб топилган. Баҳоси — 1 сўм.

«Лола» шампуни ҳар қандай (нормал, қуруқ, мойли) сочларни ювиш учун тавсия этилади. Унда ювилган соч ипакдек юмшоқ, яхши тараладиган бўлади. Баҳоси — 1 сўм.

«Лола» одеколони ва атири ўзига хос гул исини таратади. Атирнинг баҳоси — 1 сўм 50 тийин, одеколон — 2 сўм 50 тийин.

«Лола» упаси ишлатиш учун тежамли, терининг табиий рангини очади. Баҳоси — 4 сўм.

«Лола» тиш пастаси яхши кўпиради ва тишни яхши тозалайди. Баҳоси — 35 тийин.

«Лола» креми, шампунь, одеколон ва атир, упа ва тиш пастасини Тошкент шаҳри ва Тошкент областидаги магазинларнинг упа-элик-косметика бўлимларидан харид қилиш мумкин.

УзОПТГАЛАНТЕРЕЯ УПА-ЭЛИК ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН базаси.

Узторгреклама телепресс агентлиги.

Узбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
83-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1980—81 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Слесарь-техник — газ пайвандчилар, слесарь-вентиляциячилар, электр-газ пайвандчилар, электр пайвандчилар, химия ва нефть-химия саноати ускуналари бўйича монтажчилар, токарлар, машинист-кранчилар, автослесарлар, дурадгор-мебелчилар.

Ўқиш муддати — 1—3 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФНИ ТАМОМЛАГАН, 15—17,5 ЁШДАГИ ЎҒИЛ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртига 3 йил ўқиган ўқувчиларга билим юртини битирганлиги, ўрта маълумот ҳақида диплом ва 3—4 разрядга эга бўлганлиги ҳақида ҳужжатлар берилади. Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига киради.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртига қабул қилинганлар бепул кийим-бош, уч маҳал иссиқ овқат ва ётоқхона билан таъминланади. Ишлаб чиқариш таълими даврида иш ҳақининг 50 проценти тўланади. Ўрта маълумотга эга бўлган ўқувчилар билим юртини тугатганларидан сўнг олий ўқув юртларининг сиртқи ва кечки бўлимларига конкурссиз қабул қилинадилар.

Бир йил ўқиган ўқувчилар 60 сўм миқдорида стипендия оладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР ЎЗБЕКИСТОН ССР «МИНМОНТАЖСПЕЦСТРОЙ»ГА ҚАРАШЛИ КОРХОНА ВА ҚУРИЛИШЛАРГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Ўқиш — 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: билим юрти директори номига ариза туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), 6 дона фотосурат (3x4 см).

ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Оқдарё кўчаси, 122-уй (15, 26-автобусларнинг «Поликлиника», 7, 12, 52, 68, 106, 37-автобусларнинг «Ёғ-мой комбинати» бекатлари).

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР — ОМОНАТ КАССАЛАРИГА
75-ютуқлар тиражининг

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

БУ ТИРАЖ 1980 ЙИЛ 8 АПРЕЛДА АНДИЖОН ШАҲРИДА БЎЛИБ ЎТДИ.

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ҲАММА ОМОНАТ КАССАЛАРИДА САҚЛАНГАН ОМОНАТ СЧЕТЛАРИНИНГ ҚУЙИДАГИ НОМЕРЛАРИГА ЮТУҚЛАР ЧИҚДИ:

Счёт номерлари	Ютуқ миқдори ўртача омонат суммасига процент билан	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори ўртача омонат суммасига процент билан
А-013	25	А-546	25
А-043	25	А-575	25
А-118	25	А-636	25
А-140	50	А-662	25
А-191	25	А-714	100
А-221	25	А-745	25
А-261	25	А-760	25
А-297	25	А-834	200
А-359	25	А-875	25
А-366	100	А-894	25
А-401	25	А-944	25
А-448	50	А-991	25
А-504	25		

Счётларнинг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, қолган мингларда ҳам шу номерлар ютгандир: Масалан: счёт № А-1013, А-2013, А-3013, А-4013 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси — халқ депутатлари Андижон шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари — З. К. Иброҳимова.

Комиссиянинг масъул секретари — СССР Давлат меҳнат омонат кассалари Ўзбекистон республика Бош бошқармасининг катта инспектори М. Ҳ. Йўлдошева.

«УЗБЕКГИДРОЭНЕРГОСТРОЙ» трестининг

ЎҚУВ ПУНКТИ

Талимаржон ГРЭСи, Муборак шаҳридаги ТЭЦ (Қашқадарё области), Новоангрен ГРЭСи қурилишларида ишлаш учун қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассисларни тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Сувоқчи-бўёқчилар, ғишт терувчилар, гусеницали ва пневмо ғилдиракли кранларнинг машинистлари, йиғма темир-бетон ва металл конструкцияларни монтаж қилиш бўйича слесарь-монтажчилар, труба ётқизувчи слесарлар, электр пайвандчилар.

Стипендия — 75 сўм. Ёлғизларга ётоқхонадан жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Комсомол 40 йиллиги кўчаси, 39«а»-уй. Телефон 66-09-02.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/IVда **Кўрмайин босдим тиконни,** 16/IVда **Олтин девор.**

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва ишлар мудирлиги партия ва касаба союз ташкилотлари Марказий Комитет бўлими мудири Г. В. Архангельскийга отаси

Василий Федорович АРХАНГЕЛЬСКИЙнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг коллективи нашриётнинг собиқ директори, 1925 йилдан КПСС аъзоси, Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер

Василий Федорович АРХАНГЕЛЬСКИЙнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси коллективи редакциянинг иллюстрация бўлими мудири Е. В. Алешинага турмуш ўртоғи

Игорь Михайлович АЛЕШИНнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000 Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор— 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32-55-70, халқаро ҳаёт — 33-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши— 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-78-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 33-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-65, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 33-52-36; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-21; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона —4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-63, Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94, Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.